

**ЗАКОН О ЗДРАВСТВЕНОЈ ЗАШТИТИ И ЗДРАВСТВЕНОМ ОСИГУРАЊУ
ВОЈНИХ ОСИГУРАНИКА**

Део први

УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет

Члан 1.

Овим законом уређује се здравствена заштита војних осигураника и других корисника права, организација система војног здравства у Министарству одбране и Војсци Србије, у миру, ванредној ситуацији, ванредном стању и рату, образовање војноздравствених установа, права из здравственог осигурања, начин остваривања здравствене заштите и здравственог осигурања, организација и финансирање здравственог осигурања, надлежност, делокруг и организација Фонда за социјално осигурање војних осигураника (у даљем тексту: Фонд), надзор над спровођењем овог закона, као и друга питања од значаја за здравствену заштиту и здравствено осигурање војних осигураника.

Дефиниције

Члан 2.

Појмови који се користе у овом закону имају следеће значење:

- 1) **систем војног здравства** је скуп међусобно повезаних чинилаца који функционишу у оквиру Министарства одбране и Војске Србије и обезбеђују неопходан ниво здравствене заштите војним осигураницима и другим лицима која су обухваћена овим законом;
- 2) **војни осигураник** је:
  - (1) професионално војно лице;
  - (2) лице које је по основу професионалне војне службе остварило право на пензију у складу са прописима којима је уређено пензијско и инвалидско осигурање, односно породични пензионер (у даљем тексту: корисник војне пензије);
- 3) **осигурано лице** је члан породице војног осигураника, уколико не испуњава услове за стицање својства осигураника у складу са законом и уколико обавезно здравствено осигурање не остварује по другом основу;
- 4) **друго лице** коме се у одређеним случајевима обезбеђују права утврђена овим законом (у даљем тексту: друго лице) је војник на служењу војног рока, лице у

резервном саставу док се налази на војној дужности у Војсци Србије, ученик и кадет војношколске установе и лице на другом стручном оспособљавању за официре и подофицире;

- 5) **корисник права** је војни осигураник и осигурано лице;
- 6) **војноздравствена установа** је здравствена установа образована у складу са овим законом, односно законом којим се уређује област одбране, за обављање здравствене делатности;
- 7) **стручно - медицински орган** је медицински орган који учествује у поступку остваривања права у складу са овим законом;
- 8) **цивилна здравствена установа** је здравствена установа основана у складу са законом којим је уређена област здравствене заштите;
- 9) **здравствена заштита** у Министарству одбране и Војсци Србије је организована и свеобухватна делатност са основним циљем да се оствари највиши ниво очувања здравља корисника права обухваћених овим законом и других лица под условима одређеним законом, у миру, ванредној ситуацији, ванредном и ратном стању;
- 10) **здравствена делатност** у Министарству одбране и Војсци Србије је делатност којом се обезбеђује здравствена заштита корисника права и других лица под условима одређеним законом, а која обухвата спровођење мера и активности здравствене заштите које се користе за очување и унапређење здравља, у миру, ванредној ситуацији, ванредном и ратном стању;
- 11) **здравствено осигурање** је обавезно здравствено осигурање којим се корисницима права и другим лицима обезбеђују права утврђена овим законом.

Појмови употребљени у овом закону у граматичком мушком роду, подразумевају природни мушки и женски род лица на које се односе.

Примена општих прописа о здравственој заштити и здравственом осигурању

Члан 3.

Здравствена заштита и здравствено осигурање у Министарству одбране и Војсци Србије остварују се применом начела прописаних законом којим је уређена област здравствене заштите и здравственог осигурања.

Члан 4.

У спровођењу здравствене заштите, у систему војног здравства примењују се научно доказане, проверене и безбедне здравствене технологије у превенцији, дијагностици, лечењу и рехабилитацији, у складу са прописима којима је уређена област здравствене заштите.

Заштита менталног здравља

Члан 5.

Спровођење заштите менталног здравља, начин и поступак, организација и услови лечења и смештај без пристанка лица са менталним сметњама у стационарне и друге здравствене установе, врше се у складу са законом којим је уређена заштита лица са менталним сметњама.

Обавештавање јавности и права и дужности пацијената

Члан 6.

Обавештавање јавности, односно права и дужности пацијената остварују се у складу са овим законом, законом којим је уређена област здравствене заштите и законом којим су уређена права пацијената.

Здравствена документација и евиденције

Члан 7.

Вођење здравствене документације и евиденција и достављање индивидуалних и збирних извештаја надлежним здравственим установама, врши се у складу са одредбама закона којим је уређена област здравствене документације и евиденција у области здравства.

Здравствени информациони систем

Члан 8.

Ради планирања и ефикасног управљања системом здравствене заштите, као и обраде података у вези са здравственим стањем лица и функционисањем система војног здравства, односно обраде здравствених информација, организује се и развија здравствени информациони систем у Министарству одбране и Војсци Србије.

У систему војног здравства обрађују се подаци о личности, и то: име, презиме, јединствени матични број грађана, евиденциони број за стране држављане; подаци о здравственом осигурању; подаци о лечењу: анамнеза, дијагноза, преписана терапија, ток болести и лечења; подаци о спроведеним дијагностичким, терапијским и рехабилитацијским поступцима; подаци о упућивању у другу здравствену установу; подаци о хоспитализацији и други подаци који су неопходни за остваривање сврхе њихове обраде.

Сврха обраде података из става 2. овог члана јесте планирање и ефикасно управљање системом војног здравства, у циљу омогућавања услова за потпуно и правовремено здравствено збрињавање лица.

Обрадом података из става 2. овог члана обезбеђује се остваривање законом утврђеног интереса у области одбране и остваривање законом утврђених права у области здравствене заштите и здравственог осигурања.

Обрада података из става 2. овог члана врши се уз обавезу поштовања правила о сразмерности обраде у односу на циљ који се намерава остварити, у складу са законом којим је уређена заштита података о личности.

На садржај здравствених информација, приступ подацима о пацијенту из електронског медицинског досијеа, руковоаце подацима и друга питања од значаја за заштиту података о личности, а која нису уређена овим законом, примењују се прописи којим је уређена заштита података о личности, здравствена документација и евиденције у области здравства.

Организацију здравственог информационог система, начин рада, развој, заштиту података и друга питања од значаја за функционисање овог система, уређује министар одбране.

Део други

ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА У МИНИСТАРСТВУ ОДБРАНЕ И ВОЈСЦИ СРБИЈЕ

І ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Здравствена заштита

Члан 9.

Здравствена заштита, у смислу овог закона, обухвата спровођење мера за очување и унапређење здравља, спречавање, сузбијање и рано откривање болести, повреда и других поремећаја здравља и благовремено и ефикасно лечење и рехабилитацију.

Послови здравствене заштите који се односе на превентивну здравствену заштиту, на безбедност хране и на заштиту од заразних болести које се могу пренети са животиња на људе (зоонозе), врше се у сарадњи са организационом јединицом Министарства одбране и Војске Србије која обавља послове превентивне медицинске заштите и ветеринарске заштите, у складу са законом.

Здравствена делатност

Члан 10.

Здравствена делатност у систему војног здравства обавља се у војноздравственим установама и санитетским јединицама и установама, спровођењем здравствене заштите, у складу са законом.

Мере и активности здравствене заштите морају бити засноване на научним доказима, односно морају бити безбедне, сигурне, ефикасне и у складу са начелима професионалне етике.

Услови за обављање здравствене делатности

Члан 11.

Министар одбране прописује услове који се односе на обављање здравствене делатности спровођењем здравствене заштите у систему војног здравства, у миру, ванредној ситуацији, ванредном и ратном стању.

Финансирање здравствене заштите

Члан 12.

Финансирање и средства за рад система војног здравства обезбеђују се у складу са законом, и то:

- 1) из буџета Републике Србије;
- 2) од организације здравственог осигурања, односно Фонда;
- 3) из прихода од обављања научноистраживачке и образовне делатности, у складу са законом којим се уређује буџетски систем у Републици Србији;
- 4) од поклона и донација;
- 5) из других извора, у складу са прописима.

II ОРГАНИЗАЦИЈА СИСТЕМА ВОЈНОГ ЗДРАВСТВА

Систем војног здравства

Члан 13.

Систем војног здравства чине:

- 1) санитарске јединице и установе Војске Србије (у даљем тексту: санитарске јединице и установе);
- 2) војноздравствене установе, организационо и функционално везане за Министарство одбране;
- 3) професионални припадници Војске Србије који су здравствени радници и здравствени сарадници, као и други запослени који обављају здравствену делатност, односно одређене послове за потребе спровођења здравствене заштите у систему војног здравства.

Санитарске јединице и установе

Члан 14.

Санитарске јединице и установе формирају се актом о организацији и формацији Војске Србије, у складу са законом којим је уређена Војска Србије и прописима донетим на основу тог закона.

Војноздравствене установе

Члан 15.

Војноздравствене установе образује министар одбране.

Организациона јединица Министарства одбране надлежна за послове војног здравства решењем утврђује испуњеност услова за обављање здравствене делатности.

Члан 16.

Војноздравствене установе су:

- 1) војна амбуланта;
- 2) војномедицински центар;
- 3) центар војномедицинских установа;
- 4) војна болница;
- 5) Војномедицинска академија;
- 6) друге здравствене установе, образоване у складу са овим законом.

Члан 17.

Војноздравствене установе и санитетске јединице и установе:

- 1) пружају хитну и неодложну медицинску помоћ, у складу са законом;
- 2) прате и спроводе мере и поступке превенције, дијагностике, лечења и рехабилитације;
- 3) прате здравствено стање војних осигураника и осталих лица, односно предузимају мере за његово унапређење.
- 4) обезбеђују услове за стално стручно усавршавање лица у систему војног здравства;
- 5) спроводе програме здравствене заштите;
- 6) организују и спроводе мере сталног унапређења квалитета стручног рада;
- 7) организују и спроводе мере у случају елементарних и других већих непогода и ванредних ситуација, ванредног и ратног стања;
- 8) организују, односно обезбеђују мере за одлагање, односно уништавање медицинског отпада у складу са законом;
- 9) обезбеђују здравствену подршку активностима Министарства одбране и Војске Србије у Републици Србији и у иностранству;
- 10) обављају и друге послове, у складу са законом.

Члан 18.

Војноздравствене установе које су образоване као војномедицински центар, центар војномедицинских установа, војна болница, Војномедицинска академија, као и санитетске јединице и установе, поред послова из члана 17. овог закона:

- 1) истражују и откривају узроке, појаве и ширење обољења односно повреда, као и начин и мере за њихово спречавање, сузбијање, рано откривање и ефикасно и благовремено лечење и рехабилитацију;
- 2) врше испитивање и предлажу увођење нових мера превенције, дијагностике, лечења и рехабилитације;
- 3) учествују у утврђивању стручно-медицинских ставова и пружају стручно-методолошку помоћ у њиховом спровођењу;
- 4) организују и спроводе практичну наставу у току школовања и стручног усавршавања здравствених радника и здравствених сарадника;
- 5) обављају и друге послове, у складу са законом.

Референтна здравствена установа, центар за контролу тровања, центар за ретке болести и центар за болест од већег јавноздравственог значаја

Члан 19.

Војноздравствена установа и јединица, односно санитетска јединица и установа може, под условима прописаним законом којим је уређена област здравствене заштите у Републици Србији, бити одређена за:

- 1) референтну здравствену установу за поједине области здравствене делатности;
- 2) здравствену установу која обавља послове центра за контролу тровања Републике Србије;
- 3) здравствену установу која обавља послове центра за одређену врсту ретких болести;
- 4) здравствену установу која обавља послове центра за болест од већег јавноздравственог значаја.

Министар одбране предлаже министру надлежном за послове здравља војноздравствену установу, односно санитетску јединицу и установу за референтну здравствену установу, односно за здравствену установу која обавља послове из става 1. тач. 2) - 4) овог члана.

Забрана оглашавања, односно рекламирања

Члан 20.

Забрана оглашавања, односно рекламирања прописана законом којим је уређена област здравствене заштите у Републици Србији односи се и на војноздравствене установе односно санитетске јединице и установе.

Дозвољено је истицање назива, седишта, здравствене делатности, као и радног времена војноздравствене установе.

Здравствени радници и здравствени сарадници

Члан 21.

На професионалне припаднике Војске Србије који су здравствени радници и здравствени сарадници, примењује се закон којим се уређује област здравствене заштите у делу који се односи на услове за: обављање здравствене делатности, чланство у коморама, издавање, обнављање и одузимање лиценце, приправнички стаж, волонтерско обављање приправничког стажа и стручни испит, стручно усавршавање (специјализације и уже специјализације и континуирана едукација), признавање стране школске исправе (нострификација дипломе) и добијање назива примаријуса, уколико овим законом није другачије прописано.

Стручно усавршавање

Члан 22.

Здравственом раднику и здравственом сараднику обезбеђује се стручно усавршавање, у складу са овим законом, а према плану стручног усавршавања здравствених радника и здравствених сарадника.

План школовања и усавршавања здравствених радника и здравствених сарадника у систему војног здравства доноси министар одбране.

Члан 23.

Одлуку о одобравању специјализације, односно уже специјализације доноси министар одбране.

Члан 24.

Министар одбране или лице које он овласти закључује уговор о специјализацији, односно ужеј специјализацији са здравственим радником, односно здравственим сарадником, у складу са законом.

Распоред рада и радно време војноздравствене установе, односно санитетске јединице и установе

Члан 25.

Недељни распоред рада, почетак и завршетак радног времена у војноздравственој установи, односно санитетској јединици и установи утврђује руководилац војноздравствене установе, односно надлежни старешина јединице и установе у којој се налази санитетска јединица и установа зависно од врсте војноздравствене установе, односно од задатака санитетске јединице и установе, као и од врсте здравствене

делатности, а у складу са потребама и организацијом рада других војноздравствених установа и санитетских јединица и установа на одређеној територији.

У оквиру утврђеног недељног распореда рада и радног времена војноздравствена установа, односно санитетска јединица и установа пружа здравствену заштиту радом у једној или више смена.

Стручно дежурство

Члан 26.

У војноздравственој установи и јединици и санитетској јединици и установи може да се уведе стручно дежурство.

Стручно дежурство у смислу овог закона подразумева да здравствени радник мора бити присутан у војноздравственој установи, односно санитетској јединици и установи.

Одлуку о увођењу и обиму стручног дежурства на нивоу војноздравствене установе, односно санитетске јединице и установе доноси начелник, односно управник војноздравствене установе, односно надлежни старешина санитетске јединице и установе.

Здравствени радници имају право на накнаду за дежурство у складу са законом и прописима којима се уређују накнаде и друга примања професионалних припадника Војске Србије.

Приправност и рад по позиву

Члан 27.

У војноздравственој установи и јединици, односно санитетској јединици и установи може се организовати приправност и рад по позиву.

Приправност је посебан облик рада код којег здравствени радник не мора бити присутан у војноздравственој установи и јединици, односно санитетској јединици и установи, али мора бити стално доступан ради пружања хитне медицинске помоћи.

Рад по позиву је посебан облик рада код којег здравствени радник не мора бити присутан у војноздравственој установи, односно санитетској јединици и установи, али се мора одазвати на позив ради пружања здравствене заштите.

Одлуку о увођењу и обиму приправности и рада по позиву доноси начелник односно управник војноздравствене установе и јединице, односно надлежни старешина санитетске јединице и установе.

Здравствени радник за време приправности, односно рада по позиву има право на накнаду у складу са законом и прописима којима се уређују плате, накнаде и друга примања професионалних припадника Војске Србије.

Допунски рад

Члан 28.

Здравствени радник и здравствени сарадник на служби у војноздравственој установи, односно санитетској јединици и установи, као и друго лице на служби у војноздравственој установи, односно санитетској јединици и установи (у даљем тексту: друго запослено лице) које ради пуно радно време, може да обавља одређене послове из своје струке у војноздравственој установи, односно санитетској јединици и установи или код другог послодавца, ван редовног радног времена, закључивањем уговора о допунском раду са својим послодавцем или лицем које он овласти, односно са другим послодавцем, највише до једне трећине пуног радног времена.

Допунски рад из става 1. овог члана може се обављати у војноздравственој установи, односно санитетској јединици и установи у којој је здравствени радник, здравствени сарадник, односно друго запослено лице на служби са пуним радним временом односно код другог послодавца, само под условом да допунски рад не утиче на организацију рада појединачних делова војноздравствене установе, односно санитетске јединице и установе или војноздравствене установе, односно санитетске јединице и установе у целини.

Здравствени радник, здравствени сарадник, односно друго запослено лице може закључити уговор о допунском раду са другим послодавцем само уз претходно одобрење министра одбране, односно начелника Генералштаба Војске Србије, у складу са законом којим је уређена Војска Србије.

Члан 29.

Здравственом раднику, здравственом сараднику односно другом запосленом лицу у систему војног здравства, које обавља послове по основу уговора о допунском раду у складу са овим законом исплаћује се накнада за обављени допунски рад.

Организовање и обављање допунског рада здравствених радника, здравствених сарадника односно других запослених лица у војноздравственој установи, односно санитетској јединици и установи и начин одређивања висине накнаде за обављени допунски рад у војноздравственој установи, односно санитетској јединици и установи прописује министар одбране.

Здравствени радник, здравствени сарадник, односно друго запослено лице које обавља послове по основу уговора о допунском раду у складу са овим законом, остварује права из обавезног социјалног осигурања у складу са законом.

Практична настава

Члан 30.

У војноздравственој установи, односно санитетској јединици и установи може се обављати практична настава ученика и студената здравствене струке, у складу са законима којима се уређује област образовања и програмима школовања.

Категорије лица којима се пружа здравствена заштита у систему војног здравства

Члан 31.

Војноздравствене установе и санитетске јединице и установе пружају здравствену заштиту:

- 1) корисницима права и другим лицима, у складу са овим законом;
- 2) осигураним лицима Републичког фонда за здравствено осигурање, у складу са законом и закљученим уговорима;
- 3) осигураним лицима других организација здравственог осигурања, у складу са законом и закљученим уговорима;
- 4) грађанима и странцима, у складу са законом којим је уређена здравствена заштита у Републици Србији.

III УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА ВОЈНОЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ

Члан 32.

У војноздравственој установи могу се образовати организационе јединице, у складу са актом о организацији и формацији установа Војске Србије, као и стручни органи у складу са одредбама овог закона.

Руковођење војноздравственом установом

Члан 33.

Војноздравственом установом руководе: начелник војноздравствене установе терцијарног нивоа и управник војноздравствене установе секундарног, односно примарног нивоа.

Војноздравствена установа може имати и заменика начелника, односно заменика управника, у складу са актом о организацији и формацији војноздравствене установе.

Члан 34.

Начелник, односно управник војноздравствене установе, као и заменик начелника односно управника поставља се на дужност у складу са законом којим се уређује Војска Србије и за свој рад одговара на начин уређен тим законом.

Начелник, односно управник војноздравствене установе руководи процесом рада у војноздравственој установи и одговоран је за законитост рада војноздравствене установе.

Стручни органи војноздравствене установе

Члан 35.

У војноздравственим установама могу се формирати стручни органи, и то:

- 1) стручни савет;
- 2) стручни колегијум;
- 3) етички одбор;
- 4) комисија за унапређење квалитета рада.

Стручни органи из става 1. овог члана обављају послове у складу са законом којим се уређује здравствена заштита.

Састав, начин рада и друга питања од значаја за рад стручних органа из става 1. овог члана уредиће министар одбране.

Војноздравствени савет

Члан 36.

Војноздравствени савет је саветодавно тело министра одбране, које се стара о развоју и квалитету здравствене заштите у систему војног здравства, организацији система војног здравства и здравственог осигурања.

Састав, начин рад и друга питања од значаја за рад Војноздравственог савета, уређује министар одбране.

Члан 37.

Надлежност Војноздравственог савета је да:

- 1) прати развој здравствене заштите и здравственог осигурања у Министарству одбране и Војсци Србије и њихово усклађивање са европским и међународним стандардима;
- 2) предлаже мере за очување и унапређење здравственог стања и јачање здравственог потенцијала корисника права и других лица;
- 3) предлаже мере за равномерно остваривање здравствене заштите свих корисника права и других лица, као и мере за унапређење здравствене заштите;
- 4) предлаже мере за функционисање система војног здравства и здравственог осигурања заснованог на принципима одрживости и ефикасности;
- 5) даје мишљење на предлог плана развоја кадра санитетске службе Војске Србије кроз стални процес образовања и усавршавања у земљи и иностранству;
- 6) даје иницијативу и предлаже мере ради спровођења реформе у области здравствене заштите у Министарству одбране и Војсци Србије и здравственог осигурања;
- 7) разматра и друга питања и пружа стручну помоћ државним органима, организацијама и установама у реализацији задатака из области здравствене заштите и здравственог осигурања у условима ванредне ситуације, ванредног и ратног стања;
- 8) обавља и друге послове, у складу са законом.

IV ЗДРАВСТВЕНА ДЕЛАТНОСТ НА ПРИМАРНОМ, СЕКУНДАРНОМ И ТЕРЦИЈАРНОМ НИВОУ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ И АПОТЕКАРСКА ДЕЛАТНОСТ

Члан 38.

Здравствена делатност у систему војног здравства обавља се на примарном, секундарном и терцијарном нивоу здравствене заштите.

Здравствена делатност на примарном нивоу здравствене заштите

Члан 39.

Здравствена делатност на примарном нивоу здравствене заштите обухвата:

- 1) заштиту и унапређење здравља, спречавање и рано откривање болести, лечење и рехабилитацију повређених и оболелих;
- 2) превентивну здравствену заштиту групација лица изложених повећаном ризику оболевања, у складу са посебним програмом превентивне здравствене заштите;
- 3) здравствено васпитање и саветовање за очување и унапређење здравља;
- 4) спречавање, рано откривање и лечење малигних болести;
- 5) спречавање, откривање и лечење болести уста и зуба;
- 6) патронажне посете и кућно лечење;
- 7) хитну медицинску помоћ и санитетски превоз;
- 8) фармацеутску здравствену заштиту;
- 9) заштиту менталног здравља;
- 10) палијативно збрињавање;
- 11) друге послове утврђене законом.

У обављању здравствене делатности на примарном нивоу здравствене заштите војноздравствене установе, односно санитетске јединице и установе остварују сарадњу са другим здравственим, социјалним, образовним и другим установама и организацијама надлежним за припрему, односно спровођење програма за очување и унапређење здравља.

Члан 40.

На примарном нивоу здравствене заштите може се обављати и специјалистичко-консултативна делатност.

Војноздравствена установа, односно санитетска јединица и установа у којој се обавља специјалистичко-консултативна делатност мора имати одговарајућу лабораторијску и другу дијагностику.

Члан 41.

Здравствена заштита на примарном нивоу остварује се преко изабраног лекара, у складу са законом.

Изабрани лекар је:

- 1) доктор медицине или доктор специјалиста опште медицине, односно специјалиста медицине рада;
- 2) доктор специјалиста педијатрије;
- 3) доктор специјалиста гинекологије;
- 4) доктор стоматологије или доктор специјалиста дечије и превентивне стоматологије.

Изабрани лекар обавља послове здравствене заштите у тиму са здравственим радником одговарајуће школе здравствене струке.

Члан 42.

Здравствена делатност на примарном нивоу здравствене заштите обавља се у војној амбуланти, војномедицинском центру, центру војномедицинских установа, Централној војној апотеци, војним апотекама и санитетским јединицама и установама, ако овим законом није друкчије прописано.

Војна амбуланта

Члан 43.

У војномедицинском центру и санитетским јединицама и установама се, ради обезбеђивања доступности здравствене заштите, могу организовати амбуланте, у којима се обавља делатност најмање на нивоу опште медицине.

На подручјима са специфичним потребама пружања здравствене заштите, у складу са потребама и могућностима, у војномедицинском центру и санитетским јединицама и установама може се организовати стационар за дијагностику и лечење акутних и хроничних болести.

Војномедицински центар

Члан 44.

Војномедицински центар је војноздравствена установа у којој се обезбеђује најмање превентивна здравствена заштита, хитна медицинска помоћ, општа медицина, здравствена заштита жена, здравствена заштита деце, патронажна служба, као и лабораторијска и друга дијагностика.

У војномедицинском центру обезбеђује се и превенција и лечење у области стоматолошке здравствене заштите и медицине рада, физикална медицина и рехабилитација.

У војномедицинском центру обезбеђује се санитетски превоз.

У војномедицинском центру може се обављати и специјалистичко-консултативна делатност, у складу са законом.

У војномедицинском центру може се обављати и апотекарска делатност.

Члан 45.

У војномедицинском центру, зависно од броја корисника права и других лица, као и њихових здравствених потреба, удаљености најближе војне болнице, односно постојања других војноздравствених установа, може се обављати и друга специјалистичко-консултативна делатност која није у вези са болничким лечењем.

Центар војномедицинских установа

Члан 46.

Центар војномедицинских установа је војноздравствена установа намењена за непосредно извршавање задатака санитетског обезбеђења, односно спровођења здравствене заштите на одређеној територији.

У центру војномедицинских установа може се обављати специјалистичко-консултативна делатност, у складу са законом.

У центру војномедицинских установа се, ради обезбеђивања доступности здравствене заштите, могу организовати амбуланте, у којима се обавља делатност најмање на нивоу опште медицине.

Здравствена делатност на секундарном нивоу здравствене заштите

Члан 47.

Здравствена делатност на секундарном нивоу здравствене заштите у систему војног здравства обухвата секундарни ниво превентивно-медицинске заштите, специјалистичко-консултативну и болничку делатност.

Специјалистичко-консултативна делатност на секундарном нивоу обухвата сложеније мере и поступке откривања болести и повреда, као и лечења и рехабилитације повређених и оболелих, у односу на здравствену делатност на примарном нивоу.

Болничка делатност обухвата дијагностику, лечење и рехабилитацију, здравствену негу и смештај у болницама, као и апотекарску делатност у складу са законом.

Војна болница

Члан 48.

Војна болница је војноздравствена установа намењена за непосредно извршавање задатака здравствене заштите као логистичке подршке Војсци Србије, односно санитетског обезбеђења у ванредној ситуацији, ванредном и ратном стању, као и за обављање здравствене делатности на секундарном нивоу здравствене заштите.

Војна болница обавља здравствену делатност, по правилу, као наставак дијагностике, лечења и рехабилитације у војномедицинском центру, односно када су због сложености и тежине обољења потребни посебни услови у погледу кадрова, опреме, смештаја и лекова.

Војна болница сарађује са војномедицинским центром и пружа му стручну помоћ у спровођењу мера примарне здравствене заштите.

Стационарна и специјалистичко-консултативна делатност војне болнице чине јединствену функционалну и организациону целину.

Војна болница организује свој рад тако да се највећи број повређених и оболелих лица испитује и лечи у поликлиничкој служби, а стационарно лечење пружа се оболелим и повређеним лицима само када је то неопходно.

Војна болница мора имати, односно организовати посебне организационе јединице за продужено болничко лечење и негу, палијативно збрињавање, као и за лечење оболелих у току дневног рада (дневна болница).

Члан 49.

Војна болница пружа здравствену заштиту лицима оболелим од разних врста болести, у складу са законом.

Војна болница мора имати организоване службе најмање за:

- 1) пријем и збрињавање хитних стања;
- 2) обављање специјалистичко-консултативне и стационарне делатности из интерне медицине, педијатрије, гинекологије и акушерства и опште хирургије;
- 3) лабораторијску, радиолошку и другу дијагностику у складу са својом делатношћу;
- 4) анестезиологију са реаниматологијом;
- 5) апотекарску делатност, у складу са законом.

Војна болница мора обезбедити самостално или преко друге здравствене установе:

- 1) санитетски превоз за упућивање на терцијарни ниво;
- 2) снабдевање крвљу и крвним производима;
- 3) патолошко-анатомску делатност.

Војна болница може обављати и специјалистичко-консултативну делатност из других грана медицине.

Здравствена делатност на терцијарном нивоу здравствене заштите

Члан 50.

Здравствена делатност на терцијарном нивоу здравствене заштите у систему војног здравства обухвата пружање најсложенијих облика здравствене заштите и специјалистичко-консултативне и болничке делатности, научноистраживачку и образовну делатност, у складу са законом којим се уређује научноистраживачка делатност, односно делатност образовања, као и апотекарску делатност у складу са законом.

Војномедицинска академија

Члан 51.

Војномедицинска академија је војноздравствена установа намењена за непосредно извршавање задатака здравствене заштите као логистичке подршке Војсци Србије, односно санитетског обезбеђења у ванредној ситуацији, ванредном и ратном стању, као и за обављање здравствене делатности на терцијарном нивоу здравствене заштите.

Војномедицинска академија обједињава делатност три или више клиника и института, тако да чини функционалну целину организовану и оспособљену да може успешно обављати послове и задатке који се односе на:

- 1) високоспецијализовану специјалистичко - консултативну и стационарну делатност;
- 2) образовно - наставну делатност;
- 3) научноистраживачку делатност.

Војномедицинска академија обавља и апотекарску делатност, у складу са законом.

Војномедицинска академија организује обављање додипломских, последипломских специјалистичких и докторских студија као наставна база факултета здравствене струке, обавља стручно усавршавање професионалних официра и других лица са високим образовањем и организује основна, примењена и клиничка истраживања значајна за подизање квалитета лечења, наставе и научног усавршавања, оспособљавање научног и наставног кадра из области медицине, фармације, стоматологије, биохемије, молекуларне биологије, ветерине, физичке хемије и психологије првенствено од значаја за одбрану Републике Србије.

У Војномедицинској академији обавља се приправнички стаж, односно специјалистички и субспецијалистички стаж здравствених радника и здравствених сарадника.

Програм приправничког, односно специјалистичког и субспецијалистичког стажа здравствених радника и здравствених сарадника спроводи се у складу са прописима којима се уређује област здравствене заштите.

У ванредној ситуацији, ванредном и ратном стању Војномедицинска академија може постати Централна војна болница, која се организује и задатке здравствене заштите, односно санитетског обезбеђења спроводи у складу са прописима којима се уређују задаци Војске Србије у ванредној ситуацији, ванредном и ратном стању.

Посебна превентивна здравствена заштита

Члан 52.

Посебна превентивна здравствена заштита спроводи се на примарном, секундарном, и терцијарном нивоу и обухвата:

- 1) епидемиолошки надзор у Војсци Србије;
- 2) санитарни надзор у Војсци Србије;
- 3) испитивање и сузбијање епидемија у Војсци Србије;

- 4) евиденцију водних објеката, санитарно-хигијенску контролу и испитивање здравствене исправности воде и хране;
- 5) санитарно-хемијске, токсиколошко-хемијске, микробиолошке и друге лабораторијске прегледе;
- 6) испитивање услова радне средине у Војсци Србије;
- 7) претходне, периодичне и циљане прегледе лица која раде на пословима водоснабдевања, исхране и на пословима са повећаним ризиком по здравље;
- 8) спровођење дезинфекције, дезинсекције и дератизације у Војсци Србије;
- 9) санитарско-статистичку делатност;
- 10) сачињавање индивидуалних и збирних извештаја и достављање надлежној установи;
- 11) интервенције у ванредним ситуацијама.

Здравствена делатност на више нивоа здравствене заштите

Члан 53.

Здравствена делатност на више нивоа здравствене заштите обавља се у организационој јединици Војномедицинске академије надлежној за превентивну медицину и у санитарској установи која обавља здравствену делатност из области ваздухопловне медицине.

Члан 54.

Организациона јединица Војномедицинске академије надлежна за превентивну медицину преко својих организационих јединица обавља здравствену делатност на више нивоа# здравствене заштите у области превентивне медицине.

Члан 55.

Санитетска установа која обавља здравствену делатност из области ваздухопловне медицине обавља здравствену делатност на примарном и секундарном нивоу здравствене заштите у области ваздухопловне медицине.

Санитетска установа из става 1. овог члана:

- 1) прати здравствено стање летача и падобранаца;
- 2) врши обавезне периодичне систематске прегледе у вези са обезбеђивањем лиценце за обављање послова летача и падобранаца и оцењује здравствену способност за обављање тих послова;
- 3) обавља послове медицинске експертизе и пробних испитивања исправности летачке и падобранске опреме;
- 4) учествује у анализи и спречавању медицинских узрока ваздухопловних и падобранских удеса и катастрофа;
- 5) спроводи научне пројекте и стручно усавршавање здравствених радника и здравствених сарадника у области ваздухопловне медицине;
- 6) обавља и друге послове, у складу са законом.

Апотекарска делатност

Члан 56.

Апотекарска делатност, у смислу овог закона, је здравствена делатност којом се обезбеђује фармацеутска здравствена заштита корисника права и других лица и подразумева снабдевање лековима и одређеним врстама медицинских средстава војноздравствених установа и санитетских јединица и установа, обезбеђивањем рационалне фармакотерапије ради лечења, побољшања и одржавања квалитета живота, као и континуирани процес побољшања употребе лекова и одређених врста медицинских средстава, односно праћења нежељених реакција на лекове и медицинска средства.

Апотекарска делатност у систему војног здравства обавља се у складу са овим законом и законом којим се уређује област лекова и медицинских средстава.

Апотекарску делатност у систему војног здравства обавља дипломирани фармацеут односно дипломирани фармацеут са одговарајућом специјализацијом и фармацеутски техничар са одговарајућом школом здравствене струке.

Члан 57.

Апотекарска делатност обухвата и:

- 1) унапређивање фармакотерапијских мера и поступака у рационалној употреби лекова и одређених врста медицинских средстава;
- 2) рационализацију трошкова за спровођење утврђених терапијских протокола лечења;
- 3) избегавање интеракција терапијског дуплирања примене лекова;
- 4) друге послове апотекарске делатности, у складу са законом.

Апотекарска делатност обухвата и израду галенских односно магистралних лекова, у складу са законом.

Члан 58.

Војноздравствене установе, односно санитетске јединице и установе које обављају здравствену делатност на примарном, секундарном и терцијарном нивоу здравствене заштите обављају и послове апотекарске делатности.

Апотекарска делатност, у систему војног здравства, обавља се у Централној војној апотеци и војним апотекама.

Војноздравствене установе односно санитетске јединице и установе могу организовати војне апотеке.

Војна аптека може имати и галенску лабораторију за израду галенских лекова, у складу са прописима којима се уређује област лекова и медицинских средстава.

Члан 59.

Апотекарска делатност која се обавља у Централној војној апотеци обухвата:

- 1) планирање, пријем, смештај, чување и издавање лекова лекова и медицинских средстава, војноздравственим установама и санитетским јединицама и установама;
- 2) снабдевање корисника права и других лица лековима и медицинским средствима;
- 3) обезбеђивање лекова и медицинских средстава за потребе војних мисија Републике Србије у иностранству;
- 4) друге послове, у складу са законом.

Члан 60.

Апотекарска делатност која се обавља у војној апотеци обухвата:

- 1) промоцију здравља, односно здравствено васпитање и саветовање за очување и унапређење здравља правилном употребом лекова и одређених врста медицинских средстава;
- 2) издавање лекова и одређених врста медицинских средстава, а на основу планова за набавку лекова и медицинских средстава за редовне и ванредне потребе;
- 3) праћење савремених стручних и научних достигнућа у области фармакотерапије и пружање информација о лековима и одређеним врстама медицинских средстава грађанима, здравственим радницима, другим здравственим установама и приватној пракси, као и другим заинтересованим субјектима;
- 4) давање савета за правилну употребу лекова и одређених врста медицинских средстава, односно упутства за њихову правилну употребу;
- 5) израду магистралних лекова;
- 6) израду галенских лекова;
- 7) друге послове, у складу са законом.

Галенски лек израђен у војној апотеци може се издавати у тој апотеци, као и у другој апотеци у складу са законом којим се уређују лекови и медицинска средства.

V КВАЛИТЕТ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ, ПРОВЕРА КВАЛИТЕТА СТРУЧНОГ РАДА И АКРЕДИТАЦИЈА

Члан 61.

Квалитет здравствене заштите обезбеђује се применом одредаба закона којим се уређује здравствена заштита, уколико овим законом није друкчије прописано.

Провера квалитета стручног рада

Члан 62.

Провера квалитета стручног рада врши се као унутрашња и спољна провера квалитета стручног рада#војноздравствених установа, односно санитарских јединица и установа и здравствених радника и здравствених сарадника.

Унутрашња провера квалитета стручног рада

Члан 63.

Унутрашња провера квалитета стручног рада у војноздравственој установи спроводи се на основу годишњег програма провере квалитета стручног рада који утврђује комисија за унапређење квалитета рада војноздравствене установе.

Унутрашња провера квалитета стручног рада у санитарској јединици и установи спроводи се на основу годишњег програма провере квалитета стручног рада који одобрава надлежни старешина у чијем саставу се налази санитарска јединица и установа.

Начелник односно управник војноздравствене установе односно надлежни старешина у чијем саставу се налази санитарска јединица и установа може наредити и ванредну унутрашњу проверу квалитета стручног рада.

Члан 64.

Здравствени радници и здравствени сарадници за квалитет стручног рада одговарају претпостављеном старешини организационог дела војноздравствене установе односно санитарске јединице и установе у којој се налазе на служби.

Претпостављени старешина из става 1. овог члана за квалитет свог рада, као и за квалитет стручног рада организационог дела односно службе којом руководи, одговара начелнику односно управнику војноздравствене установе, односно надлежном старешини јединице и установе у којој се налази.

Спољна провера квалитета стручног рада

Члан 65.

Спољна провера квалитета стручног рада може бити редовна и ванредна.

Редовну и ванредну спољну проверу квалитета стручног рада организује и спроводи Министарство одбране преко надлежне организационе јединице за послове војног здравства, у складу са овим законом.

Услови, начин и поступак за спровођење провере из става 2. овог члана прописује министар одбране.

Спољну проверу квалитета стручног рада војноздравствених установа за пружање здравствене заштите осигураницима Републичког фонда за здравствено осигурање могу вршити здравствени инспектори министарства надлежног за послове здравља у сарадњи са Инспекторатом одбране у складу са прописима којима је регулисан систем одбране.

Војноздравствена установа и санитетска јединица и установа дужна је да сарађује са вршиоцима спољне провере квалитета стручног рада и да им достави податке и другу документацију.

Акредитација и стандардизација

Члан 66.

Акредитација и стандардизација војних здравствених установа и јединица, секундарног и терцијарног нивоа здравствене заштите, спроводи се у складу са законом.

Део трећи

ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАЊЕ ВОЈНИХ ОСИГУРАНИКА

I ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ И СПРОВОЂЕЊЕ ЗДРАВСТВЕНОГ ОСИГУРАЊА

Члан 67.

Здравствено осигурање обезбеђује се и спроводи у Фонду.

Члан 68.

Права из здравственог осигурања не могу се преносити нити се могу наслеђивати.

Новчана накнада која је доспела за исплату, а остала је неисплаћена услед смрти лица обухваћеног здравственим осигурањем може се наслеђивати.

Члан 69.

Средства за остваривање права из здравственог осигурања обезбеђују се из доприноса за здравствено осигурање (у даљем тексту: допринос), као и из других извора, у складу са законом, осим за друга лица, за која се средства обезбеђују у буџету Републике Србије.

Члан 70.

Здравствено осигурање обухвата осигурање за случај повреде на раду или професионалне болести и осигурање за случај болести и повреде ван рада.

II КАТЕГОРИЈЕ ЛИЦА КОЈИМА СЕ ОБЕЗБЕЂУЈУ ПРАВА ИЗ ЗДРАВСТВЕНОГ ОСИГУРАЊА

Војни осигураници и друга лица

Члан 71.

Права из здравственог осигурања обезбеђују се војним осигураницима.

Права из здравственог осигурања обезбеђују се и другим лицима, у складу са овим законом.

Чланови породице

Члан 72.

Права из здравственог осигурања утврђена овим законом обезбеђују се члановима породице војних осигураника, уколико не испуњавају услове за стицање својства осигураника у складу са законом и уколико осигурање не остварују по другом основу.

Члановима породице, у смислу овог закона, сматрају се:

- 1) чланови уже породице (супружник, ванбрачни партнер, дете, усвојеник, пасторак и храњеник);
- 2) чланови шире породице (родитељи, очух, маћеха, усвојитељ, деда, баба, унучад, браћа и сестре које војни осигураник издржава у смислу прописа који уређује породичне односе и прописа који уређују област социјалне заштите).

Члан 73.

Супружник, односно ванбрачни партнер војног осигураника има права из здравственог осигурања док је са војним осигураником у браку, односно ванбрачној заједници, у складу са прописом који уређује породичне односе.

Бивши супружник, односно бивши ванбрачни партнер војног осигураника коме је судском одлуком утврђено право на издржавање има права из здравственог осигурања, док траје обавеза издржавања.

Члан 74.

Дете војног осигураника има права из здравственог осигурања до навршених 18 година живота, односно до краја прописаног средњошколског односно високошколског образовања, а најкасније до навршених 26 година живота.

Дете из става 1. овог члана које је због болести прекинуло школовање има права из здравственог осигурања и за време трајања те болести, а ако настави школовање има права из здравственог осигурања и после старосне границе утврђене у ставу 1. овог члана, али најдуже онолико времена колико је трајао прекид школовања због болести. Оправданост прекида школовања због болести цени лекарска комисија, у складу са овим законом.

Ако дете из става 1. овог члана постане неспособно за самосталан живот и рад, у смислу прописа о пензијском и инвалидском осигурању пре него што истекну рокови за школовање, има права из здравственог осигурања и за време док та неспособност траје.

Дете из става 1. овог члана које постане неспособно за самосталан живот и рад, у смислу прописа о пензијском и инвалидском осигурању и после узраста утврђеног у ставу 1. овог члана, има права из здравственог осигурања док та неспособност траје ако га војни осигураник издржава због тога што нема сопствених прихода за издржавање.

Усвојеник војног осигураника има права из здравственог осигурања под истим условима као и дете.

Пасторак, односно храњеник војног осигураника има права из здравственог осигурања под истим условима као дете, само ако то право не може да оствари као члан породице својих родитеља, у складу са законом.

Члан 75.

Чланови шире породице из члана 72. став 2. тачка 2) овог закона које војни осигураник издржава у складу са прописом који уређује породичне односе имају права из здравственог осигурања ако су навршили 65 година живота, или ако су млађи али су неспособни за привређивање, а та неспособност одговара потпуном губитку радне способности у смислу прописа о пензијском и инвалидском осигурању.

Браћа, сестре и унучад војног осигураника, до навршених 18 година живота, односно до краја прописаног средњошколског, односно високошколског образовања, а најкасније до навршених 26 година живота, имају права из здравственог осигурања уколико их војни осигураник издржава, у смислу прописа који уређује област породичне заштите и прописа који уређују област социјалне заштите.

Друга лица

Члан 76.

Друга лица имају право на здравствену заштиту у обиму утврђеном овим законом и подзаконским актима донетим за спровођење овог закона за:

- 1) све облике превентивне медицинске заштите;
- 2) лекарске прегледе, лечење и друге врсте медицинске помоћи;
- 3) лекарске прегледе и друге врсте медицинске помоћи ради праћења и проверавања здравственог стања;
- 4) давање лекова, помоћног материјала који служи за употребу лека и санитетског материјала потребног за лечење;
- 5) превенцију, негу и лечење обољења зуба и уста;
- 6) зуботехничку помоћ и зубнопротетичка средства;
- 7) медицинска средства (медицинско-техничка помагала и имплантате);
- 8) продужена медицинска рехабилитација у специјализованим установама.

Члан 77.

Друга лица по отпуштању из Војске Србије имају право на здравствену заштиту за повреде или обољења која су добили за време службе у Војсци Србије, која су непосредна последица вршења војне службе, ако то право не остварују по другом основу.

Лица из става 1. овог члана код којих се појави обољење по отпуштању из Војске Србије имају право на здравствену заштиту ако у року од два месеца од дана отпуштања из Војске Србије пријаве то обољење организационој јединици Министарства одбране надлежној за војну обавезу према месту пребивалишта и ако надлежна војнолекарска комисија утврди да је обољење настало за време службе у Војсци Србије.

Надлежна војнолекарска комисија из става 2. овог члана је:

- 1) нижа војнолекарска комисија - за војнике на служењу војног рока, за лица на другом стручном оспособљавању за офицере и подофицере и лица у резервном саставу;
- 2) виша војнолекарска комисија - за ученике и кадете војношколских установа.

Члан 78.

Друга лица која због погоршања обољења које су имали пре ступања у Војску Србије буду отпуштени из Војске Србије имају право на здравствену заштиту за то обољење до излечења, односно до стабилизације обољења, а најдуже до 12 месеци од дана отпуштања из Војске Србије ако је погоршање обољења последица вршења војне службе и ако право на здравствену заштиту не остварују по другом основу.

III ПРАВА ИЗ ЗДРАВСТВЕНОГ ОСИГУРАЊА И ДРУГА ПРАВА

Права из здравственог осигурања

Члан 79.

Права из здравственог осигурања су:

- 1) право на здравствену заштиту;
- 2) право на накнаду плате за време привремене спречености за рад професионалног војног лица (у даљем тексту: право на накнаду плате);
- 3) право на накнаду путних трошкова у вези са коришћењем здравствене заштите (у даљем тексту: накнада путних трошкова).

Друга права

Члан 80.

Друга права утврђена овим законом су:

- 1) право на погребне трошкове кориснику војне пензије, у случају смрти члана уже породице;
- 2) право на солидарну помоћ, у случају смрти корисника војне пензије.

Право на здравствену заштиту

Члан 81.

Здравствена заштита која се овим законом обезбеђује обухвата:

- 1) лекарске прегледе и друге врсте медицинске помоћи ради праћења и проверавања здравственог стања и утврђивања здравствене способности за рад на одређеном радном месту;
- 2) предузимање стручних медицинских мера за унапређивање здравственог стања односно спречавања обољења (вакцинације и друге имунизације, хемиопрофилакса, санирање клицоноштва, дезинфекција и друге заштитне мере у стану када су медицински индиковане услед појаве заразних болести и др.);
- 3) лекарске прегледе, лечење и друге врсте медицинске помоћи;
- 4) прегледе и лечење у вези са планирањем породице, трудноћом, дијагностику и лечење стерилитета;
- 5) спровођење мера ради откривања и спречавања обољења од професионалних болести и спречавања несрећа на послу;
- 6) медицинску рехабилитацију у стационарној здравственој установи и у другој специјализованој установи за медицинску рехабилитацију;
- 7) превенцију, негу и лечење болести зуба и уста;
- 8) давање лекова и помоћног материјала који служи за употребу лека и санитетског материјала потребног за лечење;
- 9) зубнотехничку помоћ и зубнопротетичка средства;
- 10) медицинска средства (медицинско-техничка помагала и имплантате).

Министар одбране, општим актом уређује индикације за остваривање медицинске рехабилитације из става 1. тачка б) овог члана, дужину трајања медицинске рехабилитације, као и начин и услове за остваривање медицинске рехабилитације.

Министар одбране, општим актом утврђује врсте медицинско-техничких помагала, индикације, трајање и обнављање, као и начин и услове остваривања права на медицинско-техничка помагала, односно врсту имплантата, индикације, трајање и обнављање, као и начин и услове остваривања права на имплантате.

Учешће корисника права у трошковима здравствене заштите

Члан 82.

При коришћењу здравствене заштите може се предвидети учешће корисника права у трошковима здравствене заштите (партиципација).

Износ партиципације и ослобађања од партиципације прописује министар одбране.

Војноздравствена установа и санитетска јединица и установа, односно друга здравствена установа дужна је да кориснику права изда потврду, односно рачун за наплаћену партиципацију.

Средства остварена партиципацијом представљају приход Фонда.

Остваривање здравствене заштите

Члан 83.

Корисници права и друга лица остварују здравствену заштиту у војноздравственим установама и санитетским јединицама и установама.

Корисници права и друга лица могу да остваре здравствену заштиту и у цивилним здравственим установама:

- 1) ако у месту службовања односно становања нема војне здравствене установе, односно санитетске јединице и установе;
- 2) ако војна здравствена установа, односно санитетска јединица и установа не може да пружи потребан облик здравствене заштите;
- 3) у хитним случајевима ради отклањања непосредне опасности по живот;
- 4) у случајевима утврђеним уговором са надлежном организацијом обавезног здравственог осигурања.

Здравствена заштита из става 2. овог члана, осим у хитним случајевима, остварује се по упуту надлежног лекара војне или цивилне здравствене установе у установама из акта Владе којим је утврђен План мреже здравствених установа и другим цивилним здравственим установама, са којима постоји закључен уговор, у складу са законом.

У хитним случајевима здравствена заштита остварује се без упута у најближу војну или цивилну здравствену установу, у складу са законом.

Министар одбране ближе уређује начин и услове остваривања права на здравствену заштиту.

Накнада трошкова за пружену здравствену заштиту

Члан 84.

Ради остваривања права на здравствену заштиту, Фонд може закључити уговор са Републичким фондом за здравствено осигурање, у складу са одредбама овог закона и закона којим се уређује здравствено осигурање.

Трошкове за здравствену заштиту пружену осигураним лицима Републичког фонда за здравствено осигурање у војним здравственим установама и санитетским јединицама и установама, надокнађује Републички фонд за здравствено осигурање, у складу са уговором из става 1. овог члана.

Трошкове за здравствену заштиту пружену корисницима права и другим лицима у цивилним здравственим установама из Плана мреже здравствених установа, надокнађује Фонд, у складу са уговором из става 1. овог члана.

Ради остваривања права на здравствену заштиту, Фонд може да закључи уговор и са цивилним здравственим установама које нису у Плану мреже здравствених установа.

Коришћење здравствене заштите у иностранству

Члан 85.

Професионалном војном лицу који се налази на служби, стручном усавршавању или школовању у иностранству обезбеђује се здравствена заштита која се по овом закону обезбеђује професионалном војном лицу у Републици Србији, уколико одредбама међународног споразума о социјалном осигурању није другачије одређено.

Здравствена заштита из става 1. овог члана обезбеђује се и члановима уже породице професионалног војног лица, док с њим бораве у иностранству и то:

- 1) ако је професионално војно лице на служби у иностранству дуже од шест месеци, здравствена заштита се обезбеђује у обиму у којем се обезбеђује и војном осигуранику од кога они изводе права из здравственог осигурања, за све време за које се здравствена заштита обезбеђује војном осигуранику;
- 2) ако је професионално војно лице на служби у иностранству до шест месеци, обезбеђује се неопходна здравствена заштита.

Неопходна здравствена заштита, у смислу овог закона, обухвата здравствену заштиту која је одговарајућа, односно потребна за дијагностику, односно лечење болести или повреде корисника права, која је у складу са стандардима добре медицинске праксе у земљи и која није пружена, на захтев корисника права или здравственог радника, ради стављања корисника права у повољнији положај у односу на друге кориснике права, односно ради стицања посебних користи за здравствену установу или здравственог радника.

Неопходну здравствену заштиту у поступку остваривања права утврђује надлежни стручно-медицински орган.

Члан 86.

Корисник права за време приватног боравка у иностранству (туристичко путовање и др.) има право на коришћење здравствене заштите на терет средстава здравственог осигурања само у случају хитне медицинске помоћи како би се отклонила непосредна опасност по живот корисника права.

Право на коришћење здравствене заштите из става 1. овог члана има корисник права ако је пре одласка у иностранство добио потврду о коришћењу здравствене заштите у иностранству (у даљем тексту: потврда).

Потврда се издаје на обрасцу на којем је одштампано и детаљно објашњење о начину и условима за коришћење здравствене заштите у иностранству.

Услове за издавање потврде, начин издавања, рок важења и образац потврде прописује Фонд.

Члан 87.

Корисник права коме је за време боравка у иностранству пружена хитна медицинска помоћ, а које је боравило у иностранству без издате потврде, нема право на накнаду трошкова хитне медицинске помоћи у иностранству.

Трошкове хитне медицинске помоћи пружене кориснику права у држави са којом Република Србија има потписан споразум о социјалном осигурању којим су обухваћени корисници права, који је боравио у тој држави без претходно издате потврде, плаћа Фонд, а сноси их корисник права по поднетом захтеву за накнаду трошкова од стране Фонда.

Члан 88.

Уколико корисник права за време боравка у држави са којом Република Србија нема потписан споразум о социјалном осигурању или у држави са којом Република Србија има потписан споразум о социјалном осигурању којим нису обухваћени корисници права, користи хитну медицинску помоћ у стационарној здравственој установи, под условима прописаним овим законом, може је користити у иностранству само онолико времена колико је потребно да се оспособи за здравствено безбедан повратак у земљу.

Оправданост болничког лечења из става 1. овог члана цени надлежна војнолекарска комисија.

Члан 89.

Корисник права остварује у иностранству право на набавку лекова, медицинско-техничких помагала и имплантата који су неопходни у случају хитне медицинске помоћи у складу са међународним споразумом.

Члан 90.

Из средстава здравственог осигурања надокнађују се трошкови за остваривање права на здравствену заштиту у држави са којом Република Србија нема потписан споразум о социјалном осигурању или у држави са којом Република Србија има потписан споразум о социјалном осигурању којим нису обухваћени корисници права највише до износа трошкова за коришћење тих права у Републици Србији, под условима прописаним овим законом, а на основу налаза, оцене и мишљења надлежне војнолекарске комисије.

За лица из члана 85. овог закона Фонд рефундира трошкове за остваривање права на здравствену заштиту у иностранству у пуном износу.

Упућивање на лечење у иностранство

Члан 91.

Кориснику права може се одобрити лечење, спровођење дијагностичких поступака, односно успостављање дијагнозе у иностранству на терет средстава здравственог осигурања за лечење обољења, стања или повреда које се не могу успешно лечити у Републици Србији, односно за дијагностичке поступке који се не могу спроводити у Републици Србији, односно за успостављање дијагнозе која се не може успоставити у Републици Србији, а у држави у коју се корисник права упућује постоји могућност за успешно лечење тог обољења, стања или повреде, односно за спровођење дијагностичких поступака, односно за успостављање дијагнозе.

Кориснику права може се на терет средстава здравственог осигурања, одобрити и набавка лека у иностранству.

Министар одбране, општим актом уређује услове и начин, као и врсте обољења, стања или повреда за које се може одобрити лечење, спровођење дијагностичких поступака, односно успостављање дијагнозе, односно набавка лека у иностранству.

Право на накнаду плате

Члан 92.

Накнада плате за време привремене спречености за рад припада професионалном војном лицу, ако је здравствено стање професионалног војног лица, односно члана његове уже породице такво да је професионално војно лице спречен за рад из разлога прописаних овим законом, без обзира на исплатиоца накнаде плате, и то ако је привремено спречен за рад:

- 1) услед болести или повреде ван рада;
- 2) услед професионалне болести или повреде на раду;
- 3) због болести или компликација у вези са одржавањем трудноће;
- 4) због прописане мере обавезне изолације као клицоноше или због појаве заразних болести у његовој околини;
- 5) због неге болесног, односно повређеног члана уже породице, под условима утврђеним овим законом;
- 6) због добровољног давања органа, ћелија и ткива, изузев добровољног давања крви;
- 7) јер је одређен за пратиоца болесног, односно повређеног осигураног лица упућеног на лечење или преглед у друго место, односно док борави као пратилац у стационарној здравственој установи, у складу са општим актом Фонда.

Дужину привремене спречености за рад оцењује стручно-медицински орган, у складу са овим законом и прописима донетим за спровођење овог закона.

Члан 93.

Накнада плате за време привремене спречености за рад у случајевима из члана 92. овог закона припада од првог дана спречености за рад па све док та спреченост траје, али само за време трајања радног односа за које би професионално војно лице примао плату, у складу са законом.

Изузетно од става 1. овог члана, ако је привремена спреченост за рад настала као последица повреде на раду или професионалне болести, накнада плате припада професионалном војном лицу од првог дана привремене спречености за рад, и после престанка радног односа професионалног војног лица, до престанка узрока привремене спречености за рад по оцени стручно-медицинског органа.

Привремена спреченост за рад траје док изабрани лекар, односно војнолекарска комисија не утврди да је успостављена способност за професионалну војну службу или док се решењем надлежног органа не утврди да постоји инвалидитет, у складу са законом.

Члан 94.

У случају из члана 92. став 1. тачка 5) овог закона професионалном војном лицу припада накнада плате уколико је члан уже породице млађи од седам година живота или уколико је старији, али је тешко телесно или душевно ометен у развоју, као и у другим случајевима чију оправданост цени изабрани лекар, у сваком појединачном случају болести најдуже до 15 дана за члана уже породице млађег од седам година, а ако је оболели, односно повређени члан уже породице старији од седам година живота, најдуже до седам дана.

Изузетно од става 1. овог члана, када постоје оправдани разлози који се односе на здравствено стање члана уже породице, нижа војнолекарска комисија може продужити трајање привремене спречености за рад због неге члана уже породице, најдуже до 30 дана за негу члана уже породице млађег од седам година живота или старијег члана уже породице који је тешко телесно или душевно ометен у развоју, као и у другим случајевима, односно до 14 дана за негу члана уже породице који је старији од седам година живота.

У случају тешког оштећења здравственог стања детета до навршених 18 година живота због тешког оштећења можданих структура, малигне болести, или другог тешког погоршања здравственог стања, виша војнолекарска комисија може, на предлог здравствене установе која обавља здравствену делатност на терцијарном нивоу у којој се дете лечи, а по упуту изабраног лекара, продужити право на накнаду плате због неге члана уже породице.

Продужење права на накнаду плате из става 3. овог члана оцењује виша војнолекарска комисија на сваких шест месеци, за сваки појединачни случај, у зависности од здравственог стања детета.

Накнада плате за време привремене спречености за рад због неге детета припада професионалном војном лицу ако су оба родитеља детета запослена, ако дете има само

једног родитеља или ако један од родитеља није запослен, али је из здравствених разлога неспособан да негује оболело дете.

Накнада плате за време привремене спречености за рад због неге детета под истим условима као родитељу, припада и професионалном војном лицу који је усвојитељ, хранитељ, очух или маћеха детету.

Члан 95.

Повредом на раду и професионалном болешћу сматрају се повреде и болести утврђене у складу са прописима којима се уређује пензијско и инвалидско осигурање.

Садржај и начин издавања обрасца извештаја о повреди на раду и професионалном обољењу утврђује се у складу са прописима којима се уређује безбедност и здравље на раду.

Члан 96.

Професионалном војном лицу не припада накнада плате, односно обуставља му се исплата накнаде плате за време привремене спречености за рад:

- 1) ако је намерно проузроковао привремену спреченост за рад;
- 2) ако је привремена спреченост за рад проузрокована употребом алкохола или употребом психоактивних супстанци;
- 3) ако намерно спречава оздрављење, односно оспособљавање за рад;
- 4) ако се без оправданог разлога не подвргне лечењу, осим ако за лечење није потребан пристанак предвиђен законом;
- 5) ако се без оправданог разлога не јави изабраном лекару за оцену привремене спречености за рад или се не одазове на позив војнолекарске комисије, у року од три дана од дана настанка привремене спречености за рад, односно од дана добијања позива за излазак на војнолекарску комисију, односно од престанка околности које су га у томе спречавале;
- 6) ако се за време привремене спречености за рад бави привредном или другом активношћу којом остварује приходе;
- 7) ако без дозволе стручно-медицинског органа отпутује из места пребивалишта, односно боравишта или ако стручно-медицински орган утврди да не поступа по упутству за лечење;
- 8) ако злоупотреби право на коришћење одсуствовања са рада због привремене спречености за рад на неки други начин.

Професионалном војном лицу не припада накнада плате од дана када су утврђене околности из става 1. овог члана, за све време док трају те околности или њихове последице.

Накнада плате не припада професионалном војном лицу на издржавању казне затвора и професионалном војном лицу према коме се спроводи мера безбедности обавезног психијатријског лечења и чувања у здравственој установи и обавезног лечења алкохоличара и наркомана у здравственој установи.

Ако се чињенице из става 1. овог члана утврде после започињања са коришћењем права на накнаду плате, односно после остваривања права на накнаду плате, исплата накнаде плате се обуставља, односно исплатилац накнаде има право на повраћај исплаћених средстава.

Повезивање привремене спречености за рад

Члан 97.

У случају да је професионално војно лице привремено спречено за рад из једног од разлога из члана 92. овог закона, а затим без прекида (наредни дан) буде спречен за рад из другог разлога привремене спречености за рад из члана 92. овог закона, дани привремене спречености за рад професионалног војног лица не повезују се у погледу основа, висине и исплатиоца накнаде плате.

У случају да је професионално војно лице привремено спречено за рад због једне болести или повреде, а наредног дана (без прекида), односно најдуже у року од шест дана од последњег дана претходне спречености за рад, буде спречен за рад због исте или друге болести или повреде, дани спречености за рад повезују се у погледу основа, висине и исплатиоца накнаде плате.

У случају да је професионално војно лице привремено спречено за рад због исте или две различите болести или повреде, са прекидом између спречености за рад који је дужи од шест дана од последњег дана претходне спречености за рад, дани спречености за рад не повезују се у погледу основа, висине и исплатиоца накнаде плате.

У случају из става 1. овог члана, изабрани лекар је дужан да професионално војно лице упуту на првостепену лекарску комисију по истеку 60 дана укупне спречености за рад, осим у случају из члана 94. став 3. овог закона.

У случају из става 2. овог члана изабрани лекар дужан је да професионално војно лице упуту на војнолекарску комисију по истеку 30 дана укупне спречености за рад.

У случају из става 3. овог члана изабрани лекар дужан је да професионално војно лице упуту на војнолекарску комисију ако је био спречен за рад у укупном трајању од 30 дана у периоду од 45 дана од дана прве спречености за рад.

Обавезно упућивање професионалног војног лица на оцену способности за професионалну војну службу пред организацијом надлежном за пензијско и инвалидско осигурање

Члан 98.

Старешина на положају команданта батаљона, њему равном или вишем положају, без обзира на дужину трајања и узрок привремене спречености за рад професионалног војног лица, дужан је да војног осигураника без одлагања упуту надлежном органу за оцену способности за професионалну војну службу, ако оцени да се не очекује побољшање

здравственог стања војног осигураника које би му омогућило враћање способности за професионалну војну службу.

У случају дужег трајања спречености за рад проузроковане болешћу или повредом, а најкасније по истеку шест месеци непрекидне спречености за рад, односно ако је професионално војно лице у последња 24 месеца било спречено за рад 12 месеци са прекидима, надлежна војнолекарска комисија, дужна је да га са потребном медицинском документацијом упути надлежном органу ради утврђивања губитка способности за професионалну војну службу, у складу са законом.

Професионално војно лице дужно је да у року од 15 дана од дана упућивања надлежном органу поднесе захтев за покретање поступка ради утврђивања губитка способности за професионалну војну службу и да о томе писменим путем обавести Фонд у року од три дана од дана подношења захтева.

Захтев и обавештење из става 3. овог члана може поднети и члан уже породице или друго лице са којим професионално војно лице живи у породичном домаћинству.

Ако професионално војно лице живи само, захтев и обавештење из става 3. овог члана дужно је да поднесе у року од 15 дана од дана престанка разлога због којих није могао да поднесе захтев.

Члан 99.

Када је професионално војно лице у току привремене спречености за рад упућено надлежном органу из члана 98. овог закона, има право на накнаду плате из средстава здравственог осигурања најдуже 60 дана од дана подношења захтева за покретање поступка пред надлежном организацијом за обавезно пензијско и инвалидско осигурање.

Уколико се потпуни губитак способности за професионалну војну службу утврди пре истека рока од 60 дана од дана подношења захтева, накнада плате се обезбеђује из средстава здравственог осигурања до дана утврђивања губитка способности за професионалну војну службу, а након тог дана накнада плате се обезбеђује из средстава организације надлежне за пензијско и инвалидско осигурање.

Ако организација надлежна за обавезно пензијско и инвалидско осигурање не одлучи по захтеву из члана 98. став 3. овог закона у року од 60 дана од дана подношења захтева професионално војно лице, почев од 61-ог дана има право на накнаду плате коју обезбеђује надлежна организација за обавезно пензијско и инвалидско осигурање из својих средстава.

Ако надлежна организација за обавезно пензијско и инвалидско осигурање не обезбеди накнаду плате професионалном војном лицу почев од 61-ог дана, накнада плате обезбеђује се из средстава здравственог осигурања, а потраживање исплаћене накнаде плате од надлежне организације за пензијско и инвалидско осигурање доспева исплатом накнаде плате професионалном војном лицу, а повраћај исплаћене накнаде врши се према одредбама закона којим се уређују облигациони односи.

Члан 100.

За све време трајања привремене спречености за рад, професионалном војном лицу који је упућен надлежном органу за оцену способности за професионалну војну службу, у складу са овим законом, без обзира на исплатиоца накнаде плате, привремену спреченост за рад на сваких 30 дана спречености за рад цени војнолекарска комисија, на предлог изабраног лекара, на начин и по поступку који је уређен овим законом и прописима донетим за спровођење овог закона, а до дана добијања решења из члана 99. овог закона.

Основ за обрачун накнаде плате

Члан 101.

Основ за обрачун накнаде плате (у даљем тексту: основ за накнаду плате), без обзира да ли се накнада плате исплаћује из средстава послодавца или из средстава здравственог осигурања, чини плата коју би професионално војно лице, да није наступила привремена спреченост за рад, остварило у месецу за који се врши исплата накнаде плате.

У плату из става 1. овог члана урачунава се и увећање плате за сваку навршену годину рада у радном односу (минули рад).

Члан 102.

Основ за накнаду плате не може бити виши од највише месечне основице на коју се плаћа допринос, у складу са законом којим се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање.

Висина накнаде плате

Члан 103.

Висина накнаде плате која се обезбеђује из средстава здравственог осигурања, као и из средстава послодавца у случајевима из члана 92. став 1. тач. 1), 4), 5) и 7) овог закона износи 95% од основа за накнаду плате, а у случајевима из члана 92. став 1. тач. 2), 3), и б), као и у случају из члана 94. став 3. овог закона износи 100% од основа за на накнаду плате.

У случају привремене спречености за рад због болести или компликације у вези са одржавањем трудноће, почев од 31. дана привремене спречености за рад, висина накнаде плате обезбеђује се у износу од 100% од основа за накнаду плате, с тим што се из средстава здравственог осигурања обезбеђује износ од 65% од основа за накнаду плате, а износ од 35% од основа за накнаду плате из средстава буџета Републике Србије.

Средства у износу од 35% од основа за накнаду плате, из става 2. овог члана, преносе се Фонду који у име и за рачун буџета Републике Србије уплаћује та средства Министарству одбране на рачун извршења буџета Републике Србије.

Члан 104.

Висина накнаде плате не може бити нижа од минималне зараде утврђене у складу са прописима о раду за месец за који се врши обрачун накнаде плате.

Накнада плате у посебним случајевима

Члан 105.

Када стручно-медицински орган за време привремене спречености за рад професионалног војног лица утврди да је његово здравствено стање побољшано и да би рад за професионално војно лице био користан за брже успостављање способности за професионалну војну службу, може одредити да професионално војно лице ради са скраћеним радним временом одређено време, а најмање четири часа дневно.

Рад са скраћеним радним временом из става 1. овог члана може трајати најдуже три месеца, непрекидно или са прекидима у току 12 месеци, од дана почетка рада са скраћеним радним временом.

Министарство одбране обезбеђује остваривање рада са скраћеним радним временом у складу са ст. 1. и 2. овог члана.

Члан 106.

Војном осигуранику који за време привремене спречености за рад ради са скраћеним радним временом, у складу са чланом 105. овог закона, накнада плате припада за време које представља разлику између пуног радног времена и временаведеног на раду.

Обезбеђивање исплате накнаде плате

Члан 107.

Накнада плате за случајеве привремене спречености за рад из члана 92. овог закона за првих 30 дана спречености за рад обезбеђује Министарство одбране из својих средстава, а од 31. дана накнаду плате обезбеђује Фонд.

Изузетно од става 1. овог члана, накнада плате обезбеђује се професионалном војном лицу из средстава здравственог осигурања од првог дана спречености за рад у случају привремене спречености за рад због добровољног давања органа, ћелија и ткива, као и у случају привремене спречености за рад због неге болесног, односно повређеног члана уже породице млађег од три године.

Изузетно од става 1. овог члана, накнаду плате у случају привремене спречености за рад професионалног војног лица због повреде на раду или професионалне болести, обезбеђује Министарство одбране, од првог дана привремене спречености за рад, за све време трајања привремене спречености за рад осигураника.

За професионално војно лице коме је престао радни однос у току коришћења права на накнаду плате за време привремене спречености за рад због повреде на раду или професионалне болести, накнаду плате обезбеђује Фонд, од дана престанка радног односа.

Члан 108.

Министарство одбране исплаћује и накнаду плате професионалном војном лицу која се обезбеђује из средстава здравственог осигурања и из средстава буџета Републике Србије која се преносе Фонду, у складу са овим законом.

Министарство одбране врши обрачун накнаде плате из става 1. овог члана у складу са овим законом и доставља Фонду захтев за пренос средстава Министарству одбране на рачун извршења буџета Републике Србије.

Пренос средстава из става 2. овог члана Фонд је дужан да изврши у року од 30 дана од дана пријема захтева.

Средства из става 3. овог члана која не исплати професионалном војном лицу у року од 30 дана од дана њиховог пријема Министарство одбране је дужно да врати Фонду.

Средства из става 4. овог члана не могу бити предмет извршења, осим за сврху из става 1. овог члана.

Министарство одбране може из својих средстава исплатити накнаду плате и када се та накнада обезбеђује из средстава здравственог осигурања и из средстава буџета Републике Србије која се преносе Фонду, с тим да је Фонд дужан да исплаћене износе надокнади у року од 30 дана од дана предаје захтева Фонду.

Право на накнаду путних трошкова

Члан 109.

Накнада путних трошкова обухвата:

- 1) накнаду трошкова превоза;
- 2) накнаду трошкова смештаја и време боравка у другом месту у Републици Србији;
- 3) накнаду трошкова смештаја и исхране за време путовања и боравка у иностранству.

Накнада путних трошкова, у складу са овим законом и подзаконским актима донетим за спровођење овог закона, припада кориснику права и другом лицу за време путовања и боравка у другом месту, односно иностранству, ако је:

- 1) од изабраног лекара, војнолекарске комисије, војноздравствене установе, санитетске јединице и установе или цивилне здравствене установе позван или упућен у друго место у вези са остваривањем права на здравствену заштиту;
- 2) из места у којем је на служби, односно из места боравка у којем нема лекара морао да путује до најближег лекара или здравствене установе у другом месту ради лекарског прегледа или лечења;
- 3) упућен на лечење у иностранство, у складу са овим законом.

Накнада трошкова из става 1. тачка 2) овог члана припада кориснику права и другом лицу ако због остваривања права из здравственог осигурања, у складу са овим законом, мора да преноћи у другом месту у Републици Србији, ван здравствене установе.

На терет средстава здравственог осигурања обезбеђују се трошкови превоза посмртних остатака корисника права до места становања, ако је кориснику права извршено узимање органа ради пресађивања у здравственој установи која није у месту становања корисника права.

Члан 110.

Накнада путних трошкова припада и пратиоцу корисника права и пратиоцу другог лица, ако је по оцени изабраног лекара, војнолекарске комисије, војноздравствене установе, санитетске јединице и установе или цивилне здравствене установе кориснику права или другом лицу потребан пратилац за време путовања и боравка у другом месту у Републици Србији, односно иностранству.

Накнада путних трошкова припада и лицу које није корисник права, уколико је то лице давалац органа, хелија и ткива за потребе остваривања здравствене заштите корисника права и другог лица, односно његовом пратиоцу, ако је по оцени изабраног лекара, војне лекарске комисије, војноздравствене установе, санитетске јединице и установе или цивилне здравствене установе том лицу потребан пратилац за време путовања и боравка у другом месту у Републици Србији, односно иностранству, уколико то право не остварује по другом пропису.

Фонд општим актом ближе уређује услове и начин остваривања права на накнаду путних трошкова, као и начин утврђивања висине накнаде.

Право на накнаду погребних трошкова

Члан 111.

У случају смрти члана уже породице, кориснику војне пензије може остварити право на накнаду погребних трошкова, уколико то право није остварио по другом пропису.

Фонд општим актом прописује начин остваривања права на накнаду погребних трошкова из става 1. овог члана.

Накнаду погребних трошкова из става 1. овог члана исплаћује Фонд, према спецификацији комуналног предузећа, а највише до висине коју организација надлежна за пензијско и инвалидско осигурање исплаћује у случају смрти корисника пензије.

Право на солидарну помоћ

Члан 112.

У случају смрти корисника војне пензије, чланови његове уже породице, односно чланови његове шире породице ако их је корисник војне пензије издржавао до своје смрти, могу остварити право на солидарну помоћ у једнократном износу у висини двоструке пензије која је кориснику војне пензије припадала за последњи месец пре смрти.

Ако има више чланова породице који имају право на солидарну помоћ, износ из става 1. овог члана дели се на једнаке делове између тих чланова породице.

Фонд општим актом прописује начин остваривања права на солидарну помоћ из става 1. овог члана.

Солидарну помоћ из става 1. овог члана исплаћује Фонд.

Застарелост права и застарелост потраживања

Члан 113.

Подношење захтева за остваривање права на новчане накнаде из здравственог осигурања, односно других права утврђених овим законом застарева у року од три године од догађаја који представља основ за остваривање права из здравственог осигурања, односно других права утврђених овим законом, ако овим законом није другачије прописано.

Новчано потраживање из става 1. овог члана застарева у року од три године од дана када је потраживање утврђено.

IV УТВРЂИВАЊЕ СВОЈСТВА КОРИСНИКА ПРАВА И ДРУГОГ ЛИЦА И ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА ИЗ ЗДРАВСТВЕНОГ ОСИГУРАЊА

Утврђивање својства корисника права и другог лица

Члан 114.

Својство корисника права утврђује Фонд.

Својство другог лица утврђује Министарство одбране.

Ако корисник војне пензије испуњава услове за стицање својства осигураника по више основа здравственог осигурања у складу са законом, приоритетни основ осигурања, по коме корисник војне пензије остварује права из здравственог осигурања, је основ прописан овим законом.

Својство корисника права стиче се даном настанка основа по коме је то својство утврђено.

Својство корисника права престаје даном престанка основа по којем је то својство утврђено.

Члан 115.

Лицу коме је утврђено својство корисника права Фонд издаје исправу о здравственом осигурању (у даљем тексту: исправа о осигурању), којом се доказује својство војног осигураника, односно осигураног лица.

Лицу коме је утврђено својство другог лица Министарство одбране издаје исправу за коришћење здравствене заштите, којом се доказује својство другог лица.

Исправа о осигурању из става 1. овог члана је и здравствена картица која садржи простор за контактни микроконтролер (ЧИП) и простор за машински читљиву зону за потребе аутоматског читавања података, у који се уносе сви видљиви подаци на исправи о осигурању, као и подаци који се воде у матичној евиденцији у складу са овим законом и прописима донетим за спровођење овог закона.

Видљиви подаци су: име, презиме, датум рођења, лични број осигураника (ЛБО), број здравствене картице и серијски број ЧИП-а.

Видљиви подаци из става 4. овог члана написани су и Брајевим писмом за слепа и слабовида лица.

ЧИП садржи следеће идентификационе податке о војном осигуранику: име, име једног родитеља, презиме, адреса (улица и број, место и општина), јединствени матични број грађана (ЈМБГ), односно евиденциони број за стране држављане, датум рођења, ЛБО, пол, основ осигурања, податке о обвезнику плаћања доприноса.

ЧИП садржи следеће податке о осигураном лицу - члану породице војног осигураника: име, име једног родитеља, презиме, адреса (улица и број, место и општина), ЈМБГ, односно евиденциони број за стране држављане, датум рођења, ЛБО, пол, идентификационе податке о војном осигуранику из става 6. овог члана, основ осигурања.

Подаци које садржи ЧИП користе се само у случају да нема техничких могућности за приступ подацима из матичне евиденције.

Трошкове издавања исправе о осигурању сноси Фонд, осим у случају губитка и оштећења исправе, у ком случају трошкове издавања сноси корисник права.

Трошкове издавања исправе за коришћење здравствене заштите сноси Министарство одбране.

Фонд прописује садржај и облик исправе о осигурању, висину трошкова издавања исправе о осигурању, као и садржај и облик исправе за коришћење здравствене заштите.

Исправу о осигурању технички израђује Народна банка Србије - Завод за израду новчаница и кованог новца.

Матична евиденција о корисницима права и коришћењу права из здравственог осигурања

Члан 116.

Својство корисника права утврђује се на основу података који се воде у матичној евиденцији о војним осигураницима, осигураним лицима, обвезницима плаћања доприноса и коришћењу права из здравственог осигурања (у даљем тексту: матична евиденција) коју успоставља и организује Фонд.

Члан 117.

У матичној евиденцији воде се подаци о војним осигураницима, односно осигураним лицима, обвезницима плаћања доприноса и коришћењу права из здравственог осигурања.

Матична евиденција води се по прописаним методолошким принципима.

Подаци се уносе у матичну евиденцију према прописаном кодексу шифара.

Подаци се уносе у матичну евиденцију на основу пријава поднесених на прописаним обрасцима које се могу достављати и путем средстава за електронску обраду података.

Методолошке принципе за вођење матичне евиденције, кодекс шифара, као и друга питања од значаја за вођење матичне евиденције прописује Фонд.

Члан 118.

Матична евиденција успоставља се уношењем података о кориснику права, на основу података из пријаве на осигурање, као и на основу других података у складу са овим законом.

Члан 119.

У матичну евиденцију уносе се подаци о:

- 1) војним осигураницима;
- 2) осигураним лицима;
- 3) обвезницима плаћања доприноса;
- 4) коришћењу права из здравственог осигурања.

Обвезник плаћања доприноса, односно подносилац пријаве на осигурање је Министарство одбране за професионална војна лица, односно организација надлежна за пензијско и инвалидско осигурање за кориснике војне пензије.

Подносилац пријаве на осигурање за осигурана лица је војни осигураник.

Обрада података из става 1. овог члана врши се у складу са законом који уређује заштиту података о личности.

Подаци из става 1. тачка 4) овог члана воде се одвојено од других података и те податке може уносити, односно њима руковати за то посебно овлашћено лице Фонда, у складу са законом.

Члан 120.

У матичну евиденцију уносе се следећи подаци о војним осигураницима:

- 1) презиме и име;
- 2) ЈМБГ;
- 3) ЛБО;
- 4) пол;

- 5) дан, месец и година рођења;
- 6) занимање;
- 7) школска спрема;
- 8) основ осигурања;
- 9) датум стицања, односно престанка својства војног осигураника и промене у току осигурања;
- 10) обвезник плаћања доприноса;
- 11) плате, накнаде плате и друга примања и накнаде које служе за утврђивање основице осигурања на коју се обрачунава и плаћа допринос;
- 12) висина уплаћеног доприноса;
- 13) адреса пребивалишта;
- 14) назив послодавца, регистарски број послодавца, шифра делатности и адреса седишта послодавца;
- 15) држављанство.

За осигурана лица, поред података о војном осигуранику из става 1. овог члана, уносе се и следећи подаци:

- 1) презиме и име;
- 2) ЈМБГ;
- 3) ЛБО;
- 4) пол;
- 5) дан, месец и година рођења;
- 6) сродство са војним осигураником;
- 7) адреса пребивалишта;
- 8) занимање;
- 9) држављанство.

У матичну евиденцију уносе се и подаци о повреди на раду, односно професионалној болести војног осигураника који је професионално војно лице.

Члан 121.

У матичну евиденцију уносе се и подаци прописани законом којим се уређују евиденције у области здравства, а који се односе на кориснике права.

У матичну евиденцију уносе се и подаци о коришћењу права из обавезног здравственог осигурања, а нарочито о:

- 1) врсти права из здравственог осигурања која се обезбеђују војном осигуранику и осигураном лицу;
- 2) пруженим здравственим услугама;
- 3) новчаним накнадама;
- 4) медицинско-техничким помагалима и имплантатима;
- 5) лековима издатим на рецепт;
- 6) годишњем износу плаћених партиципација;

- 7) изабраном лекару;
- 8) остваривању права пред војнолекарским комисијама;
- 9) остваривању права у вези са професионалном болешћу или повредом на раду војног осигураника који је професионално војно лице.

Фонд општим актом прописује и посебне обрасце за вођење евиденције о остваривању права из здравственог осигурања (потврде, рачуне и другу специфичну документацију, која није прописана законом којим се уређују евиденције у области здравства).

У матичну евиденцију уносе се и подаци о цивилним здравственим установама са којим је Фонд закључио уговор о пружању здравствене заштите из средстава здравственог осигурања.

Члан 122.

Фонд врши увид у податке и прибавља податке о корисницима права из члана 120. став 1. и 2. овог закона из Централног регистра обавезног социјалног осигурања, Интегрисаног здравственог информационог система и регистара, односно службених евиденција других државних органа и организација, у складу са законом којим се уређује електронска управа, као и на други начин, у складу са законом.

Фонд омогућава увид у податке и доставља податке о корисницима права из члана 120. став 1. и 2. овог закона, ради остваривања њихових права, другим државним органима и организацијама и то преко Централног регистра обавезног социјалног осигурања, Интегрисаног здравственог информационог система и других регистара и евиденција, у складу са законом.

Члан 123.

У пријаве података за матичну евиденцију подаци се уносе само на основу јавних исправа и евиденција прописаних законом.

Члан 124.

За тачност података унесених у пријаве података за матичну евиденцију одговоран је подносилац пријаве.

Фонд је дужан да провери тачност података унесених у пријаве података за матичну евиденцију, да захтева доказе и врши увид у евиденције и документацију на којима се заснивају подаци унесени у пријаве, као и да, по потреби, прибави податке.

Подносилац пријаве дужан је да кориснику права даје обавештења односно податке од значаја за утврђивање чињеница важних за стицање и остваривање права из здравственог осигурања, као и да Фонду пружи доказе и омогући увид у евиденцију и документацију.

Члан 125.

Својство корисника права за која је поднета пријава на осигурање утврђује се увођењем у матичну евиденцију и потврдом пријема на обрасцу пријаве на осигурање.

Приликом пријема пријаве на осигурање врши се провера података садржаних у пријави и захтевају докази на којима се ти подаци заснивају.

Одредбе ст. 1. и 2. овог члана примењују се и приликом пријема промене у осигурању, односно пријема одјаве са осигурања.

Подносилац пријаве је дужан да лицу за које је поднео пријаву на осигурање, пријаву промене у осигурању односно одјаву са осигурања преда фотокопију потврде о пријему те пријаве, промене односно одјаве, у року од осам дана од дана њеног издавања.

Ако се на основу поднесене пријаве на осигурање утврди да нису испуњени услови за утврђивање својства корисника права, подносиоцу пријаве издаје се решење.

Члан 126.

Ако приликом провере података Фонд утврди да пријава у погледу плате, накнаде плате, основице осигурања на коју се обрачунава и плаћа допринос, уговорене накнаде и висине уплаћених доприноса није правилно попуњена или да подаци нису унесени у складу са законом, подносиоцу пријаве налаже се да их исправи у року који не може бити дужи од 30 дана.

Члан 127.

Фонд је дужан да кориснику права на лични захтев изда уверење о подацима унетим у матичну евиденцију.

Уверење из става 1. овог члана има својство јавне исправе.

Члан 128.

Подаци унети у матичну евиденцију на начин утврђен овим законом могу се накнадно мењати у следећим случајевима:

- 1) ако надлежни орган накнадно у прописаном поступку утврди промену података;
- 2) ако су подаци о кориснику права, платама, накнадама плате, уговореним накнадама, основицама осигурања и стопи односно висини уплаћених доприноса, као и други подаци који се воде у матичној евиденцији унети у матичну евиденцију на основу лажних исправа;
- 3) ако се накнадно провером података или на други начин утврди да су у матичну евиденцију унети нетачни или непотпуни подаци.

Промена података унетих у матичну евиденцију врши се на основу одговарајуће пријаве промене података, у складу са законом.

Члан 129.

Пријава на здравствено осигурање, промена и одјава са здравственог осигурања врше се у складу са прописима којима се уређује јединствена пријава на обавезно социјално осигурање, ако овим законом није друкчије прописано.

Пријава промене података доставља се у року од осам дана од дана утврђене промене односно од дана пријема правноснажног решења којим је утврђена промена података.

Подаци се уносе у матичну евиденцију у року од 60 дана од дана пријема, а најкасније до краја текуће године за претходну годину.

Члан 130.

Пријава података за вођење матичне евиденције чува се најмање десет година од дана последњег уношења података у матичну евиденцију.

Уместо оригиналних пријава података могу се чувати пријаве података снимљене на микрофилмовима односно средствима за електронску обраду података.

Члан 131.

Уништавање оригиналних пријава на основу којих су подаци унети у матичну евиденцију врши комисија коју образује Фонд.

Члан 132.

Подаци који се воде у матичној евиденцији користе се за потребе обавезног социјалног осигурања, ако овим законом није другачије одређено.

Подаци који се воде у матичној евиденцији могу се користити за статистичка истраживања, у складу са законом.

Заштита података из матичне евиденције обезбеђује се у складу законом којим се уређује заштита података о личности.

Учешће стручно-медицинских органа у поступку остваривања права

Члан 133.

У одређивању врсте, обима и садржаја, начина и поступка остваривања права прописаних овим законом, као стручно-медицински органи у поступку учествују:

- 1) изабрани лекар;
- 2) војнолекарске комисије:
  - (1) нижа војнолекарска комисија;
  - (2) виша војнолекарска комисија;
  - (3) главна војнолекарска комисија;
- 3) војнолекарске комисије за летаче и падобранце:
  - (1) војнолекарска комисија за летаче и падобранце;
  - (2) виша војнолекарска комисија за летаче и падобранце;

Стручно-медицински органи поступају на основу овлашћења из овог закона и подзаконских аката донетих за спровођење овог закона.

Изабрани лекар

Члан 134.

Изабрани лекар:

- 1) организује и спроводи мере на очувању и унапређењу здравља;
- 2) ради на откривању и сузбијању фактора ризика за настанак болести, односно на спровођењу скрининг програма према посебним програмима донетим у складу законом;
- 3) врши дијагностику и лечење;
- 4) указује хитну медицинску помоћ;
- 5) врши упућивање у одговарајућу здравствену установу према медицинским индикацијама, односно код лекара специјалисте и усклађује мишљења и предлоге за наставак лечења;
- 6) спроводи кућно лечење и палијативно збрињавање,
- 7) прописује лекове и медицинска средства;
- 8) спроводи здравствену заштиту из области менталног здравља;
- 9) одређује врсту и дужину кућног лечења и прати спровођење кућног лечења;
- 10) учествује у упућивању професионалног војног лица на оцену способности за професионалну војну службу, у складу са законом;
- 11) утврђује дужину привремене спречености за рад због болести и повреде професионалног војног лица до 30 дана спречености за рад и предлаже нижој и вишој војнолекарској комисији продужење привремене спречености за рад, а на основу налаза и мишљења надлежног лекара специјалисте, осим ако овим законом није другачије одређено;
- 12) утврђује потребу пратиоца за време путовања;
- 13) утврђује привремену спреченост за рад професионалног војног лица ради неге члана уже породице;
- 14) даје мишљење о томе да ли је професионално војно лице намерно проузроковало привремену спреченост за рад, односно да ли је привремена спреченост за рад проузрокована употребом алкохола или употребом психоактивних супстанци, односно да ли је професионално војно лице намерно спречио оздрављење, односно оспособљавање за рад;
- 15) даје налаз и мишљење о здравственом стању корисника права на основу ког се издаје потврда о здравственом стању корисника права ради коришћења здравствене заштите у иностранству;
- 16) обавља и друге послове, у складу са законом.

Поред послова из става 1. овог члана, изабрани лекар утврђује старост трудноће ради остваривања права на одсуство са рада због трудноће и порођаја, односно права на

одсуство са рада ради неге детета и даје мишљење о здравственом стању детета или друге особе ради остваривања права на одсуство са рада због посебне неге детета или друге особе, у складу са законом.

Изабрани лекар дужан је да води медицинску документацију и евиденције, у складу са законом.

Нижа војнолекарска комисија

Члан 135.

Нижа војнолекарска комисија:

- 1) за кадете - ученике војношколских установа:
  - (1) даје оцену о потреби коришћења кућног лечења ради опоравка на предлог изабраног лекара, највише до два месеца по основу исте болести;
  - (2) даје оцену о привременој спречености за теренске, спортске и друге активности или похађање наставе до два месеца;
  - (3) даје оцену о потреби дијеталне исхране у трајању до шест месеци;
- 2) за војнике на служењу војног рока и војнике упућене на курс за резервне официре:
  - (1) даје оцену здравствене способности за војну службу;
  - (2) даје оцену о потреби коришћења кућног лечења ради опоравка највише до 21 дан;
- 3) за професионална војна лица:
  - (1) продужава трајање привремене спречености за рад по предлогу изабраног лекара почев од 31. дана, најдуже до 180 дана.
  - (2) продужава трајање привремене спречености за рад због неге члана уже породице до 30 дана, односно до 14 дана;
  - (3) даје оцену по приговору на оцену изабраног лекара, односно на чињенично стање које је тај лекар утврдио;
- 4) даје оцену о здравственој способности за војну службу лица у резервном саставу;
- 5) даје оцену о потреби лечења на терет Министарства одбране других лица из члана 2. тачке 3) овог закона код којих је дошло до појаве обољења, односно повреда у току вршења војне службе или погоршања постојеће болести;
- 6) даје оцену за професионалне припаднике Војске Србије о потреби ослобађања од обављања дужности органа унутрашње службе у трајању до шест месеци;
- 7) обавља и друге послове, у складу са законом.

Виша војнолекарска комисија

Члан 136.

Виша војнолекарска комисија:

- 1) даје оцену о здравственој способности кандидата за кадете - ученике војношколских установа и кандидата за војне стипендисте;
- 2) даје оцену о здравственој способности кадета - ученика, односно стипендисте у току школовања, и у последњој години школовања, пре произвођења кадета у први официрски чин;
- 3) за професионална војна лица:
  - (1) даје оцену способности за професионалну војну службу (у случају када је предлог оцене способан и ограничено способан);
  - (2) даје предлог у вези са оценом способности за професионалну војну службу и упућује на даљу надлежност у организацију надлежну за пензијско и инвалидско осигурање (у случајевима када је предлог оцене неспособан за професионалну војну службу);
  - (3) даје оцену о здравственој способности за школовање - усавршавање у земљи и иностранству;
  - (4) даје оцену о здравственој способности кандидата за мултинационалне операције;
  - (5) одобрава привремену спреченост за рад професионалног војног лица преко 180 дана;
  - (6) одобрава привремену спреченост за рад због неге детета до навршених 18 година у случају тешког оштећења здравственог стања због тешког оштећења можданих структура, малигне болести или другог тешког погоршања здравственог стања детета, по упуту изабраног лекара, а на предлог здравствене установе која обавља здравствену делатност на терцијарном нивоу у којој се дете лечи, на сваких шест месеци;
  - (7) даје оцену о здравственој способности за превођење у други род, односно службу;
- 4) даје оцену о здравственој способности војног службеника и намештеника, војног службеника и намештеника - кандидата за школовање, односно усавршавање (у Републици Србији и иностранству), односно кандидата за упућивање у мултинационалне операције;
- 5) даје оцену о здравственом стању професионалног припадника Војске Србије које је од утицаја при одлучивању о решавању стамбеног питања, у складу са прописима којима је уређено стамбено збрињавање у Министарству одбране и Војсци Србије;
- 6) даје оцену о степену телесног оштећења професионалног припадника Војске Србије у вези са остваривањем права на једнократну новчану помоћ;
- 7) даје оцену у вези са продужењем права на коришћење здравственог осигурања након истека прописане старосне границе, а према медицинским индикацијама за децу војних осигураника;
- 8) даје оцену о приговору на оцену коју је дала нижа војнолекарска комисија у првом степену;

- 9) даје оцену о здравственој способности за рад у иностранству;
- 10) даје оцену о здравственој способности за рад у специјалним јединицама;
- 11) даје оцену о здравственој способности кандидата за пријем у професионалну војну службу;
- 12) даје оцену о здравственој способности кандидата за пријем у активну резерву;
- 13) даје оцену здравствене способности професионалних војника за обнављање уговора о раду;
- 14) даје оцену по захтеву за ревизију оцене коју је дала нижа војнолекарска комисија у првом степену;
- 15) прати, контролише и даје упутства за рад нижих војнолекарских комисија;
- 16) даје оцену за професионалне припаднике Војске Србије о потреби ослобађања од обављања дужности органа унутрашње службе у трајању преко шест месеци до две године или трајно, наводећи дужности којих се ослобађа;
- 17) обавља и друге послове, у складу са законом.

Главна војнолекарска комисија

Члан 137.

Главна војнолекарска комисија:

- 1) даје оцену о приговору на оцену коју је дала виша војнолекарска комисија у првом степену;
- 2) даје стручно мишљење на захтев другостепеног органа вештачења организације надлежне за пензијско и инвалидско осигурање, у вези са постојањем потпуне неспособности за професионалну војну службу професионалног војног лица;
- 3) даје оцену по захтеву за ревизију оцене коју је дала виша војнолекарска комисија у првом степену;
- 4) даје оцену у поступку остваривања права из здравственог осигурања на захтев организационих јединица и органа у саставу Министарства одбране и Фонда;
- 5) прати, контролише и даје стручна упутства за рад виших војнолекарских комисија;
- 6) обавља и друге послове, у складу са законом.

Војнолекарска комисија за летаче и падобранце

Члан 138.

Војнолекарска комисија за летаче и падобранце обавља следеће послове:

- 1) даје налаз, оцену и мишљење о способности за летачку службу за војне летаче и кадете Војне академије - смер авијација;
- 2) даје налаз, оцену и мишљење о способности за извођење падобранских скокова за падобранце Војске Србије;
- 3) даје налаз, оцену и мишљење о привременој спречености за рад и потреби лечења и забрани летења, односно извођења падобранских скокова уз обављање осталих дужности за војне летаче и падобранце Војске Србије;
- 4) даје налаз, оцену и мишљење о привременој спречености за рад и потреби лечења, као и забрани летења, односно извођења падобранских скокова током школовања за кадете војне академије - смер авијација;
- 5) даје налаз, оцену и мишљење о здравственој способности кандидата за школовање у Војној академији - смера авијација;
- 6) даје налаз, оцену и мишљење о здравственој способности кандидата за навигаторе, навигаторе - операторе и специјалисте летаче;
- 7) даје налаз, оцену и мишљење о здравственој способности кандидата за падобранску службу;
- 8) даје налаз, оцену и мишљење за војне летаче, падобранце и кадете Војне академије - смер авијација о здравственој способности кандидата за школовање у земљи и иностранству, као и мишљење о потреби привремене спречености за рад и лечења за лица док су на школовању;
- 9) даје налаз, оцену и мишљење о здравственој способности за летаче и падобранце који се упућују у мултинационалне операције, као и оцену способности по повратку из мултинационалних операција;
- 10) води медицинску документацију за лица која подлежу оцени способности у складу са законом;
- 11) указује стручну помоћ лекарима ваздухопловних, падобранских и других јединица и установа у спровођењу оцена и мишљења које су дале војнолекарске комисије за војне летаче и падобранце;
- 12) обавља и друге послове, у складу са законом.

Виша војнолекарска комисија за летаче и падобранце

Члан 139.

Виша војнолекарска комисија за летаче и падобранце:

- 1) одлучује по приговору на налаз, оцену и мишљење војнолекарске комисије за летаче и падобранце;

- 2) одлучује по захтеву за ревизију оцене способности војнолекарске комисије за летаче и падобранце;
- 3) врши вештачење, у складу са овим законом;
- 4) обавља и друге послове, у складу са законом.

Састав, организација и начин рада војнолекарских комисија

Члан 140.

Састав, организација и начин рада војнолекарских комисија ближе се уређују општим актом који доноси министар одбране.

Приговор у поступку остваривања права из здравственог осигурања

Члан 141.

Корисник права може изјавити приговор против оцене изабраног лекара нижој војнолекарској комисији.

Приговор се подноси усмено или писмено, изабраном лекару против чије оцене се приговор изјављује или непосредно нижој војнолекарској комисији, у року од 48 часова од саопштавања оцене.

Изабрани лекар коме је усмено изјављен приговор дужан је да о томе сачини забелешку коју потписује и корисник права.

Изабрани лекар коме је усмено изјављен приговор дужан је да приговор одмах размотри и ако не преиначи своју оцену, да предмет одмах достави нижој војнолекарској комисији.

Члан 142.

Нижа војнолекарска комисија дужна је да хитно узме у поступак приговор ради давања оцене.

Ако је приговор изјављен против оцене о привременој спречености за рад професионалног војног лица, нижа војнолекарска комисија је дужна да професионално војно лице одмах позове на преглед. У осталим случајевима, нижа војнолекарска комисија одмах позива на преглед корисника права ако сматра да је то потребно за давање оцене. Ако нижа војнолекарска комисија сматра да је потребна допуна медицинске обраде без одлагања одредиће потребна медицинска испитивања по којима је изабрани лекар дужан да поступи.

Оцена о здравственом стању корисника права и оцена о привременој спречености за рад морају бити потпуне, образложене и у складу са документацијом која служи као основ за давање оцене.

Оцена ниже војнолекарске комисије поводом изјављеног приговора коначна је.

О оцени ниже војнолекарске комисије писмено се обавештавају корисник права, избрани лекар и организациона јединица Министарства одбране, односно команда, јединица или установа у којој је корисник права на служби.

Члан 143.

Против оцене ниже војнолекарске комисије донете у првом степену корисник права може изјавити приговор вишој војнолекарској комисији, у року од три дана од дана саопштења оцене ниже војнолекарске комисије.

Приговор на оцену ниже војнолекарске комисије подноси се писмено нижој војнолекарској комисији против чије се оцене изјављује приговор.

Нижа војнолекарска комисија дужна је да приговор заједно са предметом хитно достави вишој војнолекарској комисији.

Члан 144.

Виша војнолекарска комисија дужна је да хитно узме у поступак приговор ради давања своје оцене.

Ако је приговор изјављен против оцене о привременој спречености за рад, виша војнолекарска комисија је дужна да професионално војно лице одмах позове на преглед. У осталим случајевима виша војнолекарска комисија даје своју оцену на основу медицинске документације, а може, ако нађе за потребно, позвати корисника права на преглед. Ако виша војнолекарска комисија сматра да је потребно допунити медицинску обраду, одредиће без одлагања потребна медицинска испитивања.

Оцена више војнолекарске комисије поводом изјављеног приговора коначна је.

О оцени више војнолекарске комисије писмено се обавештава корисник права, војнолекарска комисија против чије оцене је изјављен приговор и организациона јединица Министарства одбране, односно команда, јединица или установа у којој је корисник права на служби.

Члан 145.

Против оцене више војнолекарске комисије донете у првом степену корисник права може изјавити приговор главној војнолекарској комисији, у року од три дана од дана саопштења оцене више војнолекарске комисије.

Приговор на оцену више војнолекарске комисије подноси се писмено вишој војнолекарској комисији против чије се оцене изјављује приговор.

Виша војнолекарска комисија дужна је да приговор заједно са предметом хитно достави главној војнолекарској комисији.

Главна војнолекарска комисија дужна је да хитно узме у поступак приговор ради давања своје оцене.

Оцена главне војнолекарске комисија поводом изјављеног приговора коначна је.

Члан 146.

О оцени главне војнолекарске комисије писмено се обавештава корисник права, војнолекарска комисија против чије оцене је изјављен приговор и организациона јединица Министарства одбране, односно команда, јединица или установа у којој је корисник права на служби.

Члан 147.

Право приговора на налаз, оцену и мишљење војнолекарске комисије за летаче и падобранце имају сва лица која ова комисија оцењује, осим кандидата за школовање за кадете Војне академије - смер авијација, кандидата за навигаторе, навигаторе-операторе и специјалисте-летаче и кандидате за падобранце.

Приговор се подноси писмено, војнолекарској комисији за летаче и падобранце, преко војне јединице или војне установе која је лице упутила на оцену способности, у року од осам дана од дана уручења оцене.

Предмет приговора може да буде оцена способности у целини или ограничење способности за вршење летачке службе.

Члан 148.

Ако војнолекарска комисија за летаче и падобранце не уважи приговор, предмет, заједно са приговором, доставља на решавање вишој војнолекарској комисији за летаче и падобранце најкасније у року од осам дана од дана пријема приговора.

Виша војнолекарска комисија за летаче и падобранце дужна је да приговор узме у поступак и да своју оцену и мишљење донесе у року од 30 дана од дана пријема приговора.

Виша војнолекарска комисија за летаче и падобранце оцену и мишљење доставља лицу које је изјавило приговор, војнолекарској комисији за летаче и падобранце на чију је оцену поднет приговор и војној јединици или војној установи преко које је лице поднело приговор.

Ревизија

Члан 149.

Старешина на положају команданта батаљона, њему равном или вишем положају у војној јединици или војној установи у којој се оцењено лице налази на дужности може поднети захтев за ревизију оцене ниже војнолекарске комисије донете у првом степену, односно захтев за ревизију оцене више војнолекарске комисије донете у првом степену.

Захтев из става 1. овог члана подноси се вишој војнолекарској комисији, односно главној војнолекарској комисији, у року од 15 дана од дана достављања оцене, преко ниже војнолекарске комисије, односно више војнолекарске комисије.

Виша војнолекарска комисија, односно главна војнолекарска комисија одлучује по захтеву за ревизију оцене у року од 30 дана од дана пријема захтева.

Одлука више војнолекарске комисије, односно главне војнолекарске комисије по захтеву за ревизију оцене је коначна.

Члан 150.

Старешина на положају команданта батаљона, њему равном или вишем положају у војној јединици или војној установи у којој се оцењено лице налази на дужности може поднети захтев за ревизију оцене војнолекарске комисије за летаче и падобранце.

Захтев из става 1. овог члана подноси се вишој војнолекарској комисији за летаче и падобранце, у року од 15 дана од дана достављања оцене, преко војнолекарске комисије за летаче и падобранце.

Виша војнолекарска комисија за летаче и падобранце одлучује по захтеву за ревизију оцене у року од 30 дана од дана пријема захтева.

Одлука више војнолекарске комисије за летаче и падобранце по захтеву за ревизију оцене је коначна.

Члан 151.

Летачи и падобранци из састава Војске Србије које војнолекарске комисије оцене неспособним за вршење летачке, односно падобранске дужности, подлежу оцени способности за професионалну војну службу код надлежне војнолекарске комисије.

Обнова поступка оцене о привременој спречености за рад

Члан 152.

Старешина на положају команданта батаљона, њему равном или вишем положају у војној јединици или војној установи у којој се оцењено лице налази на дужности може поднети предлог да се професионално војно лице чију је привремену спреченост за рад утврдио изабрани лекар, односно нижа војнолекарска комисија, односно војнолекарска комисија за летаче и падобранце подвргне поновном прегледу који врши нижа војнолекарска комисија, односно виша војнолекарска комисија, односно виша војнолекарска комисија за летаче и падобранце, ради поновног оцењивања његове привремене спречености за рад. Поновни преглед не може се захтевати ако се професионално војно лице налази на стационарном лечењу, осим у случају лечења у дневној болници.

Предлог из става 1. овог члана може поднети и изабрани лекар, односно нижа војнолекарска комисија, односно војнолекарска комисија за летаче и падобранце.

Поновни преглед може се захтевати у року од 30 дана од дана извршене оцене стручно-медицинског органа у поступку.

Професионално војно лице дужно је да се јави нижој војнолекарској комисији, односно вишој војнолекарској комисији, односно вишој војнолекарској комисији за летаче и падобранце, ради поновног прегледа у року који она одреди. Ако се професионално војно

лице без оправданог разлога не одазове позиву на преглед обуставља му се исплаћивање накнаде плате и не припада му накнада плате све док се не одазове позиву.

Вештачење у поступку остваривања права из здравственог осигурања

Члан 153.

Фонд по службеној дужности или на захтев надлежног старешине може тражити вештачење у вези са остваривањем свих права из здравственог осигурања, укључујући и вештачење о здравственом стању корисника права.

Вештачење из става 1. овог члана врши нижа војнолекарска комисија ако је оцену дао изабрани лекар, виша војнолекарска комисија ако је оцену дала нижа војнолекарска комисија, главна војнолекарска комисија ако је оцену дала виша војнолекарска комисија и виша војнолекарска комисија за летаче и падобранце, ако је оцену дала војнолекарска комисија за летаче и падобранце.

Вештачење се може захтевати у року од једне године од дана остваривања права из здравственог осигурања о којем је одлучивао одговарајући стручно-медицински орган у поступку.

Члан 154.

На основу спроведеног поступка вештачења у вези са остваривањем одређених права из здравственог осигурања, Фонд може оспорити право на коришћење тих права, односно може тражити накнаду штете од корисника права или другог одговорног лица, у складу са законом.

Одлучивање о правима из здравственог осигурања

Члан 155.

О правима из здравственог осигурања одлучује Фонд на основу достављених доказа без доношења решења, осим када је доношење решења утврђено овим законом, односно општим актом Фонда или када доношење решења захтева корисник права, односно послодавац, ако за поједина права није друкчије прописано.

У поступку остваривања права утврђених овим законом примењују се одредбе закона којим се уређује општи управни поступак, ако овим законом није другачије одређено.

О правима из здравственог осигурања утврђених овим законом у првом степену решава директор Фонда, а у другом степену комисија Фонда коју именује Управни одбор Фонда, ако за поједина права није друкчије прописано.

О праву на коришћење здравствене заштите у иностранству и о упућивању на лечење у иностранство у првом степену решава директор Фонда, а у другом степену комисија Фонда коју именује Управни одбор Фонда.

Директор Фонда овлашћења из ст. 3. и 4. овог члана може пренети на руководиоце организационих јединица Фонда.

Члан 156.

Против коначног акта којим је одлучено о праву из здравственог осигурања може се покренути управни спор.

Заштита права

Члан 157.

Корисник права који сматра да је о његовом праву из здравственог осигурања донета одлука у супротности са овим законом и прописима донетим за спровођење овог закона, има право да покрене поступак заштите права пред надлежним органом, у складу са законом.

Заштиту права може тражити и надлежни старешина, у складу са овим законом.

Накнада штете

Члан 158.

Корисник права коме је из средстава здравственог осигурања извршена исплата накнаде на коју није имао право дужан је да Фонду врати примљени износ:

- 1) ако је исплата извршена на основу нетачних података за које је знао или је морао знати да су нетачни, или је на други противправан начин остварио право на накнаду на коју није имао право или је остварио накнаду у већем обиму од припадајуће;
- 2) ако је остварио неко примање услед тога што није пријавио настале промене које утичу на обим или губитак неког права, а знао је или је морао знати за те промене;
- 3) ако је примио новчане исплате у износу већем од онога који му је одређен решењем.

Рокови застарелости потраживања из става 1. овог члана почињу да теку од дана када је у управном поступку постало коначно решење којим је утврђено да исплаћено примање не припада или припада у мањем обиму, односно од дана када је извршена последња неправилна исплата.

Члан 159.

Фонд има право да захтева накнаду штете од лица које је намерно или крајњом непажњом проузроковало болест, повреду или смрт корисника права, у складу са законом.

Накнаду штете може захтевати и корисник права, односно друго лице, које претрпи штету у спровођењу здравственог осигурања, као и послодавац који претрпи штету у спровођењу здравственог осигурања запослених, у складу са законом.

Финансирање здравственог осигурања

Члан 160.

Средства за остваривање здравствене заштите и других права из здравственог осигурања обезбеђују се уплатом доприноса, као и из других извора, у складу са законом.

Допринос за здравствено осигурање професионалних војних лица обрачунава се у складу са законом којим се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање, по стопи која се примењује на основицу за обрачун доприноса за запослене.

Допринос за здравствено осигурање корисника војне пензије обрачунава се у складу са законом којим се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање, по стопи која се примењује на основицу за обрачун доприноса за кориснике пензије.

Средства за остваривање здравствене заштите других лица обезбеђује Министарство одбране.

V ОРГАНИЗАЦИЈА ЗДРАВСТВЕНОГ ОСИГУРАЊА

Фонд

Члан 161.

Обезбеђивање и спровођење здравственог осигурања корисника права обавља Фонд са седиштем у Београду.

Члан 162.

Фонд је правно лице са статусом организације за обавезно социјално осигурање у којем се остварују права из здравственог осигурања и обезбеђују средства за здравствено осигурање и материјално обезбеђење, у складу са овим законом.

Фонд је носилац права, обавеза и одговорности у правном промету у односу на средства за финансирање здравственог осигурања и материјалног обезбеђења којима располаже.

Фонд се уписује у судски регистар.

Члан 163.

Рад органа Фонда је јаван.

Министарство одбране даје претходну сагласност на опште акте које доносе органи Фонда, изузев општих аката на које сагласност даје Влада.

Општи акти Фонда доносе се у поступку и на начин прописан за доношење општих аката у Министарству одбране и објављују се у „Службеном војном листу”.

Делокруг Фонда

Члан 164.

Фонд:

- 1) доноси статут;
- 2) доноси опште акте, на основу овлашћења из овог закона;
- 3) обезбеђује наменско и економично коришћење средстава здравственог осигурања и материјалног обезбеђења;
- 4) организује и обезбеђује ефикасно и рационално обављање послова спровођења здравственог осигурања и материјалног обезбеђења и законито остваривање права;
- 5) врши набавку лекова, медицинских потрошних средстава и опреме за потребе војних здравствених установа и санитетских јединица и установа и прати њихово коришћење;
- 6) врши статистичка и друга истраживања у области здравственог осигурања корисника права;
- 7) успоставља и уређује матичну евиденцију и врши контролу пријаве и одјаве на здравствено осигурање, оверава и поништава исправу о здравственом осигурању;
- 8) обавља послове у вези са накнадом штете причињене Фонду по основу злоупотреба у вези са коришћењем права из здравственог осигурања и материјалног обезбеђења;
- 9) закључује уговоре са цивилним здравственим установама и добављачима медицинско-техничких помагала, у складу са законом и обезбеђује средства за извршавање тих уговора;
- 10) води евиденцију и прати наплату доприноса и других прихода Фонда;
- 11) обавља послове у вези са управљањем и располагањем покретном и непокретном имовином Фонда;
- 12) пружа стручну помоћ корисницима права из здравственог осигурања и материјалног обезбеђења;
- 13) обезбеђује информисање корисника права у вези са остваривањем права из здравственог осигурања и материјалног обезбеђења;
- 14) остварује стручну, пословну и другу сарадњу и закључује уговоре и друге правне послове са домаћим правним и физичким лицима;
- 15) обезбеђује финансијске и друге услове за остваривање права на коришћење здравствене заштите у иностранству, односно на упућивање корисника права на лечење у иностранство;
- 16) обезбеђује финансијске и друге услове за медицинску рехабилитацију корисника права;
- 17) утврђује повреду на раду;
- 18) обавља и друге послове утврђене законом, статутом и другим актима Фонда.

Члан 165.

Ради спровођења и унапређења здравственог осигурања, Фонд остварује сарадњу са надлежним министарствима, фондовима здравственог осигурања и правним и физичким лицима.

Организација Фонда

Члан 166.

Фондом управљају органи Фонда, у складу са надлежностима утврђеним овим законом и статутом Фонда.

Органи Фонда су: Управни одбор, Надзорни одбор и директор.

Фонд може имати и заменика директора.

Стручне, административне, финансијске и друге послове за потребе Фонда обављају професионални припадници Војске Србије.

Изузетно од става 4. овог члана, уколико Министарство одбране не може да обезбеди потребан број професионалних припадника Војске Србије, Фонд може за обављање послова из става 4. овог члана привремено ангажовати лица која нису професионални припадници Војске Србије, уз сагласност Министарства одбране, у складу са законом.

Министар одбране може одредити да одређене стручне и управне послове из области социјалног осигурања војних осигураника обављају војне јединице и установе.

Управни одбор

Члан 167.

Управни одбор:

- 1) доноси статут, пословник о раду и опште акте, у складу са законом;
- 2) доноси општи акт којим одлучује о употреби, условима и начину коришћења средстава за побољшање материјалног положаја корисника права;
- 3) доноси план и програм рада Фонда, финансијски план, план набавки и завршни рачун Фонда, уз претходну сагласност Министарства одбране;
- 4) одлучује о отписивању потраживања Фонда насталих услед штете причињене средствима Фонда;
- 5) образује сталне комисије за решавање у другом степену о правима из здравственог осигурања, материјалног обезбеђења и друге комисије по потреби за обављање послова из делокруга надлежности Фонда и уређује њихова права и обавезе;
- 6) одлучује о пословању и другим питањима од значаја за рад Фонда;
- 7) подноси извештај о пословању Фонда Министарству одбране и Влади, најкасније до 31. маја текуће године за претходну годину;
- 8) обавља и друге послове у складу са законом и статутом Фонда.

Статутом Фонда ближе се уређују унутрашња организација и начин рада Фонда, јавност рада органа Фонда, пословање, заступање и представљање Фонда и друга питања од значаја за рад органа и пословање Фонда.

Влада, на предлог министра одбране, даје сагласност на статут Фонда.

Члан 168.

Управни одбор има седам чланова, укључујући председника и заменика председника.

Председника, заменика председника и чланове Управног одбора именује Влада на четири године, на предлог министра одбране.

Начин рада, овлашћења и одговорности чланова Управног одбора, као и друга питања од значаја за рад Управног одбора уређују се статутом Фонда и пословником о раду Управног одбора.

Надзорни одбор

Члан 169.

Надзорни одбор:

- 1) врши надзор над финансијским пословањем Фонда;
- 2) врши увид у спровођење законских обавеза Фонда;
- 3) врши увид у спровођење одлука Управног одбора;
- 4) доноси пословник о раду Надзорног одбора;
- 5) обавља и друге послове у складу са статутом Фонда.

Надзорни одбор најмање једанпут годишње подноси извештај о раду Фонда Министарству одбране и Влади.

Органи и запослени у Фонду дужни су да члановима Надзорног одбора ставе на увид документацију и податке и да пруже обавештења од значаја за вршење надзора.

Члан 170.

Надзорни одбор има три члана, укључујући председника и заменика председника.

Председника, заменика председника и члана Надзорног одбора именује Влада на четири године, на предлог министра одбране.

Начин рада, овлашћења и одговорности чланова Надзорног одбора, као и друга питања од значаја за његов рад уређују се статутом Фонда и пословником о раду Надзорног одбора.

Члан 171.

Влада, на предлог министра одбране, може разрешити председника и заменика председника Управног и Надзорног одбора, чланове Управног одбора и Надзорног одбора, као и Управни одбор и Надзорни одбор у целини и пре истека времена на које су именовани, када утврди да своја права и дужности не обављају у складу са овим законом и статутом Фонда.

Председник, заменик председника и чланови Управног одбора и Надзорног одбора могу поднети оставку и пре истека времена на које су именовани.

У случају оставке или разрешења појединог члана Управног одбора или Надзорног одбора, нови члан именује се до истека мандата тог сазива Управног одбора, односно Надзорног одбора.

Директор

Члан 172.

Директор:

- 1) представља и заступа Фонд;
- 2) организује рад и пословање Фонда;
- 3) стара се о законитости рада Фонда и одговара за законитост рада;
- 4) стара се о припреми општих аката и других материјала о којима одлучује Управни одбор;
- 5) организује извршавање одлука и закључака које доносе Управни одбор и Надзорни одбор;
- 6) предлаже Управном одбору план и програм рада Фонда, финансијски план, план набавки и завршни рачун Фонда;
- 7) решава у првом степену о правима из здравственог осигурања и правима корисника војне пензије на материјално обезбеђење, када је посебним прописима утврђено да о тим правима решава Фонд;
- 8) одлучује у првом степену о правима из радног односа професионалних припадника Војске Србије, постављених и распоређених у Фонд;
- 9) обавља и друге послове утврђене законом и статутом Фонда.

Члан 173.

Директора и заменика директора Фонда именује министар одбране на четири године.

Члан 174.

Чланови органа Фонда по истеку мандата настављају да обављају текуће и неодложне послове, у складу са законом и статутом Фонда, до дана именовања нових чланова у органе Фонда.

Начин пословања Фонда

Члан 175.

У Фонду се обезбеђује економично, рационално и ефикасно коришћење средстава за намене утврђене овим законом.

Финансијско пословање Фонда

Члан 176.

Приход Фонда чине средства остварена:

- 1) од доприноса за здравствено осигурање војних осигураника;
- 2) из буџета Републике Србије;
- 3) из прихода остварених издавањем и откупом станова Фонда и по основу улагања средстава Фонда;
- 4) по основу накнаде штете;
- 5) од уплата фондова здравственог осигурања за пружене услуге осигураним лицима тих фондова у војним здравственим установама;
- 6) од уплата за пружене услуге од стране војноздравствених установа;
- 7) из других извора, у складу са законом којим се уређује буџетски систем.

Члан 177.

Средства Фонда користе се за:

- 1) остваривање права из здравственог осигурања;
- 2) финансирање расхода и издатака за рад Фонда;
- 3) унапређења система здравствене заштите;
- 4) материјално обезбеђење војних осигураника - корисника војне пензије (стамбено збрињавање, накнаду дела трошкова за становање и др.);
- 5) друге обавезе одређене овим законом, статутом и другим прописима из области здравственог осигурања и за остваривање других права у складу са законом.

Медицинска опрема коју Фонд набавља за потребе спровођења здравствене заштите у систему војног здравства представља средство Фонда.

Накнада дела трошкова за становање исплаћује се из средстава Министарства одбране.

Члан 178.

Финансијско пословање Фонда обухвата:

- 1) израду финансијског плана;
- 2) остваривање прихода и примања и извршење расхода и издатака;
- 3) вођење пословних књига и евиденција;
- 4) састављање завршног рачуна.

Припреме, достављање и усвајање финансијског плана и завршног рачуна Фонда обавља се у складу са законом којим се уређује буџетски систем Републике Србије.

Уређење односа између Министарства одбране и Фонда

Члан 179.

Министарство одбране и Фонд закључују уговор којим уређују следећа питања:

- 1) начин и поступак наплате прихода Фонда по основу пружања здравствених услуга чинилаца војног здравства лицима која нису корисници права у смислу овог закона;
- 2) финансирање трошкова војног здравства за услуге пружене корисницима права и лицима из тачке 1) овог члана;
- 3) набавка медицинске опреме за потребе војног здравства;
- 4) обављање стручних и управних послова из области социјалног осигурања војних осигураника од стране јединица и установа Војске Србије;
- 5) финансирање трошкова здравствене заштите других лица;
- 6) друга питања у вези са спровођењем и унапређењем здравствене заштите и остваривањем права из здравственог осигурања корисника права, као и материјалним обезбеђењем корисника војне пензије.

Надзор над радом Фонда

Члан 180.

Министарство одбране врши надзор над радом Фонда.

Министарство одбране у вршењу надзора на радом Фонда овлашћено је да:

- 1) захтева извештаје и податке о раду;
- 2) утврди стање извршавања послова, упозори на уочене неправилности и одреди мере и рок за њихово отклањање;
- 3) издаје инструкције, у складу са законом;
- 4) наложи предузимање послова које сматра потребним;
- 5) покрене поступак за утврђивање одговорности;
- 6) непосредно изврши неки посао ако оцени да се друкчије не може извршити закон или други општи акт;
- 7) предложи Влади да предузме мере на које је овлашћена.

Извештај о раду садржи приказ извршавања закона, других општих аката и закључака Владе, предузете мере и њихово дејство, као и друге податке о раду.

Део четврти

НАДЗОР НАД СПРОВОЂЕЊЕМ ЗАКОНА, КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ И ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

І НАДЗОР

Члан 181.

Надзор над спровођењем овог закона врши Министарство одбране.

Надзор над радом војних здравствених установа и санитетских јединица и установа врши Министарство одбране преко Инспектората одбране.

У вршењу надзора из става 2. овог члана Инспекторат одбране има овлашћења прописана законом којим се уређује област одбране, овим законом, као и овлашћења здравствене и фармацеутске инспекције прописане законом.

II КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 182.

Новчаном казном од 300.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај здравствена установа, односно друго правно лице са којом је Фонд закључио уговор о пружању здравствене заштите из средстава здравственог осигурања корисника права, ако:

- 1) кориснику права не обезбеди здравствену заштиту која је право из обавезног здравственог осигурања или ако кориснику права обезбеди ту здравствену заштиту у мањем садржају и обиму (члан 81.);
- 2) кориснику права наплати другачији износ партиципације од износа прописаних овим законом и прописима донетим за спровођење овог закона или ако кориснику права коме се здравствена заштита обезбеђује у пуном износу из средстава здравственог осигурања наплати партиципацију (члан 82.);
- 3) кориснику права не изда потврду, односно рачун о наплаћеној партиципацији (члан 82. став 3);

Новчаном казном од 40.000 до 100.000 динара за прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу.

Новчаном казном од 40.000 до 100.000 динара за прекршај из става 1. овог члана казниће се и начелник, односно управник војне здравствене установе, односно надлежни старешина санитетске јединице и установе.

Ако се извршењем прекршаја из става 1. овог члана нанесе материјална штета кориснику права или Фонду, здравственој установи, односно другом правном лицу може се изрећи заштитна мера забране обављања делатности, у складу са законом.

Члан 183.

Новчаном казном од 40.000 до 100.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице, ако:

- 1) не изврши исплату накнаде плате која се обезбеђује из средстава здравственог осигурања или не обрачуна накнаду плате која се обезбеђује из средстава

здравственог осигурања или ако накнаду плате из средстава здравственог осигурања која је пренета Министарству одбране на рачун извршења буџета Републике Србије не исплати професионалном војном лицу у року од 30 дана од дана њиховог пријема (члан 108. ст. 1, 2. и 4);

- 2) не достави Фонду тачне податке у вези са пријавом на здравствено осигурање, променом у здравственом осигурању или одјавом са здравственог осигурања ради утврђивања својства корисника права, односно податке о престанку или промени у својству корисника права (члан 124. став 1.);
- 3) кориснику права не даје обавештења односно податке од значаја за утврђивање чињеница важних за стицање и остваривање права из здравственог осигурања (члан 124. став 3.);
- 4) Фонду не пружи доказе, односно не омогући увид у евиденцију и документацију од значаја за утврђивање чињеница важних за стицање и остваривање права из здравственог осигурања (члан 124. став 3);
- 5) лицу за које је поднело пријаву на осигурање, пријаву промене у осигурању, односно одјаву осигурања не преда фотокопију потврде о пријему те пријаве, одјаве, односно промене, у року од осам дана од дана њеног издавања (члан 125. став 4);
- 6) не пријави промену података који се уносе у матичну евиденцију у року од осам дана од дана утврђене промене, односно од дана пријема правноснажног решења којим је утврђена промена података (члан 129. став 2).

Члан 184.

Новчаном казном од 300.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај Фонд, ако:

- 1) не изврши пренос средстава Министарству одбране на рачун извршења буџета Републике Србије у року од 30 дана од дана пријема захтева (члан 108. став 3.);
- 2) не надокнади Министарству одбране исплаћене износе накнаде плате која се обезбеђује из средстава здравственог осигурања у року од 30 дана од дана предаје захтева Фонду (члан 108. став 6.);
- 3) податке који се воде у матичној евиденцији, а који се односе на коришћење права из здравственог осигурања не води одвојено од других података из матичне евиденције или ако те податке уноси и њима рукује неовлашћено лице (члан 119. став 4.);
- 4) не провери тачност података унесених у пријаве података за матичну евиденцију (члан 124. став 2.);
- 5) кориснику права на његов захтев не изда уверење о подацима који се уносе у матичну евиденцију (члан 127. став 1.).

Новчаном казном од 40.000 до 100.000 динара казниће се за прекршај из става 1. овог члана и одговорно лице у Фонду.

Члан 185.

Новчаном казном од 30.000 до 100.000 динара казниће се за прекршај здравствени радник, ако:

- 1) војном осигуранику утврди привремену спреченост за рад супротно члану 92. овог закона;
- 2) као избрани лекар злоупотреби своја овлашћења у поступку остваривања права из здравственог осигурања (члан 134.).

Члан 186.

Новчаном казном од 30.000 до 100.000 динара казниће се за прекршај професионално војно лице ако:

- 1) намерно проузрокује привремену спреченост за рад; ако је привремена спреченост за рад проузрокована употребом алкохола или употребом психоактивних супстанци; ако намерно спречава оздрављење, односно оспособљавање за рад; ако се без оправданог разлога не подвргне лечењу, осим ако за лечење није потребан пристанак предвиђен законом; ако се без оправданог разлога не јави изабраном лекару за оцену привремене спречености за рад или се не одазове на позив лекарске комисије у року од три дана од дана настанка привремене спречености за рад, односно од дана добијања позива за излазак на лекарску комисију, односно од престанка околности које су га у томе спречавале; ако се за време привремене спречености за рад бави привредном или другом активношћу којом остварује приходе; ако без дозволе стручно-медицинског органа отпутује из места пребивалишта, односно боравишта или ако стручно-медицински орган утврди да не поступа по упутству за лечење; ако злоупотреби право на коришћење одсуствовања са рада на неки други начин (члан 96.);
- 2) у року из члана 98. ст. 3. и 5. овог закона не поднесе захтев за покретање поступка ради утврђивања губитка способности за професионалну војну службу и о томе писменим путем не обавести Фонд.

III ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 187.

Прописи за спровођење овог закона донеће се у року од 18 месеци од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења прописа из става 1. овог члана примењиваће се прописи који су важили до дана ступања на снагу овог закона, у делу у којем нису у супротности са овим законом.

Члан 188.

Војноздравствене установе и санитетске јединице и установе ускладиће организацију и функционисање са одредбама овог закона, у року од 12 месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 189.

Даном ступања на снагу овог закона Фонд наставља са радом са правима и обавезама утврђеним овим законом.

Фонд је дужан да усклади своју организацију и рад са одредбама овог закона, у року од 12 месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 190.

Влада ће именовати чланове Управног одбора и Надзорног одбора Фонда, у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Директора и заменика директора Фонда именовати министар одбране, у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 191.

Управни одбор Фонда донеће статут и пословник о раду Управног одбора, у року од 60 дана од дана именовања чланова Управног одбора.

Надзорни одбор Фонда донеће пословник о раду Надзорног одбора, у року од 60 дана од дана именовања чланова Надзорног одбора.

Члан 192.

Корисници права и друга лица која на дан ступања на снагу овог закона користе права из здравственог осигурања, настављају да користе та права по одредбама овог закона.

Замена исправе о осигурању из члана 115. овог закона здравственом картицом извршиће се у року од 24 месеца од дана ступања на снагу овог закона.

До потпуне замене исправа о осигурању из члана 115. овог закона здравственом картицом, корисници права остварују права из здравственог осигурања на основу исправа о осигурању издатих по прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона.

Члан 193.

Поступци започети до дана ступања на снагу овог закона, спровешће се по одредбама прописа који су важили до дана ступања на снагу овог закона.

Члан 194.

Фонд ће успоставити матичну евиденцију и организовати послове матичне евиденције у року од 12 месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 195.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе:

1) Поглавље XV - Здравствено осигурање чл. 211-226, чл. 228- 230, чл. 237- 239. и чл. 273-278. Закона о Војсци Југославије („Службени лист СРЈ”, бр. 24/94, 43/94, 28/96, 22/99, 44/99, 74/99, 3/02 и 37/02 и „Службени лист СЦГ”, бр. 7/05 и 44/05), осим одредаба члана 227. и чл. 231 - 236.

2) Уредба о надлежности, делокругу, организацији и начину пословања Фонда за социјално осигурање војних осигураника („Службени гласник РС”, бр. 102/11, 37/12, 107/12 и 119/13).

Члан 196.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, осим одредаба члана 84. и члана 103. ст. 2. и 3. у делу који се односи на обезбеђивање средстава из буџета Републике Србије, које се примењују од 1. јануара 2022. године.